

# OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZEŃ KOMUNIKACYJNYCH PROAMA

## Spis treści

<u>Wykaz istotnych informacji zawartych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczeń Komunikacyjnych Proama z uwzględnieniem definicji określonych w tych OWU (Skorowidz)</u>	<u>2</u>
<u>Rozdział I. Postanowienia wstępne</u>	<u>4</u>
<u>Rozdział II. Ubezpieczenie Autocasco</u>	<u>4</u>
<u>Rozdział III. Ubezpieczenie Assistance</u>	<u>14</u>
<u>Rozdział IV. Ubezpieczenie Autoszyby</u>	<u>21</u>
<u>Rozdział V. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków</u>	<u>25</u>
<u>Rozdział VI. Ubezpieczenie Zielona Karta</u>	<u>32</u>
<u>Rozdział VII. Postanowienia Wspólne</u>	<u>37</u>
<u>Załącznik nr 1. Definicje</u>	<u>43</u>
<u>Załącznik nr 2. Tabela uszczerbku na zdrowiu</u>	<u>48</u>
<u>Załącznik nr 3. Współczynnik korygujący ceny części zamiennych przy wycenie szkody Autocasco metodą kosztorysową</u>	<u>66</u>

Wykaz istotnych informacji zawartych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczeń Komunikacyjnych zatwierdzonych uchwałą Zarządu Generali mających zastosowanie do umów zawartych od dnia 25 czerwca 2020 r. z uwzględnieniem definicji określonych w tych OWU (Skorowidz)

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej OWU
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	<p>Rozdział II. Ubezpieczenie Autocasco: § 4. ust. 1., § 5., § 13. ust. 1., § 14. – 17.</p> <p>Rozdział III. Ubezpieczenie Assistance: § 20. – 22., § 30.</p> <p>Rozdział IV. Ubezpieczenie Autoszyby: § 32. i 33., § 40.</p> <p>Rozdział V. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków: Sekcja I. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – w Pojeździe: § 41. – 43., § 51. i 52.</p> <p>Sekcja II. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – poza Pojazdem: § 53. – 55., § 63. i 64.</p> <p>Rozdział VI. Ubezpieczenie Zielona Karta: § 65. i 66., § 74. ust. 1. i 4.</p> <p>Rozdział VII. Postanowienia wspólne: § 83.</p>

<p>Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia</p>	<p>Rozdział II. Ubezpieczenie Autocasco: § 3., § 4. ust. 1., § 5., § 11., § 12. ust. 4., § 14. ust. 6. – 9.</p> <p>Rozdział III. Ubezpieczenie Assistance: § 27., § 28. ust. 1., § 29.</p> <p>Rozdział IV. Ubezpieczenie Autoszyby: § 36. ust. 4., § 38., § 39. ust. 1.</p> <p>Rozdział V. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków Sekcja I. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – w Pojeździe: § 48.</p> <p>Sekcja II. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – poza Pojazdem: § 60.</p> <p>Rozdział VI. Ubezpieczenie Zielona Karta: § 72., § 74. ust. 2. i 3.</p>
---	--

Niniejszy Skorowidz został zatwierdzony uchwałą Zarządu Generali i ma zastosowanie do umów zawartych od dnia 25 czerwca 2020 r.

# OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZEŃ KOMUNIKACYJNYCH PROAMA

## ROZDZIAŁ I. – POSTANOWIENIA WSTĘPNE

### § 1. Postanowienia ogólne

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczeń Komunikacyjnych PROAMA ("OWU") stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych z GENERALI T.U. S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul Postępu 15B oznaczonych znakiem towarowym PROAMA ("PROAMA") w zakresie:

1. Autocasco;
2. Assistance Wypadkowy;
3. Midi Assistance;
4. Super Assistance;
5. Autoszyby;
6. Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w Pojeździe;
7. Następstw Nieszczęśliwych Wypadków poza Pojazdem;
8. Zielona Karta;

### § 2. Zawartość OWU

1. W rozdziałach od II do VI niniejszych OWU zostały uregulowane postanowienia dotyczące poszczególnych zakresów ubezpieczeń, z ewentualnym podziałem na warianty, w jakich może zostać zawarta umowa ubezpieczenia.
2. Do wszystkich ubezpieczeń mają zastosowanie postanowienia Rozdziału VII Postanowienia wspólne w takim zakresie, w jakim nie zostało to uregulowane odmiennie w Rozdziałach dotyczących poszczególnych ubezpieczeń.
3. Załącznikiem do OWU są Definicje niektórych pojęć używanych w OWU. Definicje te mają zastosowanie do wszystkich ubezpieczeń, uregulowanych w OWU, chyba że w ich treści zastrzeżono inaczej.

## ROZDZIAŁ II. – UBEZPIECZENIE AUTOCASCO

### § 3. Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia są wskazane w umowie ubezpieczenia Pojazdy nie starsze niż 12 lat, podlegające rejestracji, zarejestrowane lub dopuszczone do ruchu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej z zastrzeżeniem, że ograniczenie wiekowe nie dotyczy Umów zawieranych z PROAMA na okres kolejnych 12 miesięcy następujących po zakończeniu poprzedniej Umowy i dotyczącej danego Pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej .
2. Ochrona ubezpieczeniowa może objąć wyłącznie Pojazd zdefiniowany w OWU z wyłączeniem:
  - 1) pojazdów typu SAM,
  - 2) pojazdów zarejestrowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 3) pojazdów z kierownicą zamontowaną po prawej stronie,

- 4) pojazdów szynowych.
- 5) quadów (czterokołowiec oraz czterokołowiec lekki zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym).

#### **§ 4. Zakres ubezpieczenia**

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub Kradzieży Pojazdu lub jego Wyposażenia wskutek wszelkich zdarzeń losowych (tzw. ubezpieczenie all risk), z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Na wniosek Ubezpieczającego i po obniżeniu składki ubezpieczeniowej w wysokości określonej w Taryfie wprowadza się możliwość ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej do szkód powstałych w wyniku Kradzieży Pojazdu oraz spowodowanych przez żywioły i zwierzęta.

#### **§ 5. Zakres terytorialny**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia losowe zaistniałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz Państw europejskich, z wyłączeniem Kradzieży lub jej usiłowania na terytorium Białorusi, Rosji i Ukrainy

#### **§ 6. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia**

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia ma miejsce na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne. Może być ona zawarta w poniższych wariantach:
  - 1) PROAMA ASO – dla pojazdów, których Wiek w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie przekroczył 12 lat;
  - 2) PROAMA Warsztat – dla pojazdów, których Wiek w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia przekroczył 5 lat i nie przekroczył 12 lat,z zastrzeżeniem § 3. ust. 1. Umowa ubezpieczenia jest zawierana na rachunek właściciela Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia; jeżeli jest kilku współwłaścicieli Pojazdu ubezpieczonymi są wszyscy z nich.
2. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.

#### **§ 7. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA**

1. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, chyba że umówiono się inaczej.
2. Przyjęcie Pojazdu do ubezpieczenia następuje po:
  - a. Przeprowadzeniu oględzin Pojazdu w celu sprawdzenia cech identyfikacyjnych Pojazdu, jego stanu wyposażenia dodatkowego oraz zainstalowanych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
  - b. Sporządzeniu dokumentacji fotograficznej ubezpieczonego Pojazdu.
3. PROAMA może odstąpić od wymogu wykonania dokumentacji fotograficznej Pojazdu w przypadku umów zawieranych na kolejny okres 12 miesięcy w PROAMA lub jeżeli Pojazd został zakupiony jako fabrycznie nowy od autoryzowanego dealera danej marki.
4. PROAMA może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym z ważnych powodów, którymi są w rozumieniu OWU:
  - a. stwierdzenie w wyniku weryfikacji historii uszkodzenia Pojazdu, że istnieje niezgodność pomiędzy danymi podanymi przez Ubezpieczającego podczas skła-

dania wniosku o ubezpieczenie a stanem faktycznym, lub że Pojazd jest uszkodzony, lub że szkoda zakwalifikowana była jako całkowita,

- b. podanie do wiadomości PROAMA przy zawieraniu Umowy, umyślnie lub w następstwie rażącego niedbalstwa, przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, danych niezgodnych z prawdą, jeżeli podanie prawdziwych danych skutkowało by odmową zawarcia umowy ubezpieczenia przez PROAMA, w szczególności podanie numeru VIN należącego do innego pojazdu.
5. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PROAMA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
  6. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.

## **§ 8. Suma ubezpieczenia**

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana w wysokości odpowiadającej:
  - 1) cenie nabycia Pojazdu – jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie minęło więcej niż 6 miesięcy od daty nabycia Pojazdu, a przebieg Pojazdu nie przekracza 5 000 km oraz Pojazd nie był wcześniej ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, lub jeżeli Pojazd nabyty jako fabrycznie nowy przez autoryzowanego dealera danej marki, stanowił jego własność przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od daty pierwszej rejestracji i został kupiony od tego dealera;
  - 2) wartości Pojazdu na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia, określanej na podstawie notowań rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji z uwzględnieniem jego wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego, zgodnie z katalogiem Eurotax lub Info-Expert – w pozostałych przypadkach. Katalog, na podstawie którego została ustalona suma ubezpieczenia jest wskazany w umowie ubezpieczenia.
2. Sumę ubezpieczenia ustala się bez uwzględnienia podatku od towarów i usług (VAT) albo z uwzględnieniem 100% albo 50% tego podatku – zgodnie z wnioskiem Ubezpieczającego. Sposób ustalenia sumy ubezpieczenia jest wskazany w polisie ubezpieczeniowej.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o wypłacone w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia odszkodowania, chyba że umówiono się inaczej. Za zgodą PROAMA, wyłącznie przy zawarciu Umowy, wprowadza się możliwość rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o opcję Stałej Sumy Ubezpieczenia, tj. o utrzymanie sumy ubezpieczenia z dnia zawarcia Umowy w szkodach całkowitych i kradzieżowych, o ile:
  - a) wartość rynkowa przyjmowanego do ubezpieczenia pojazdu jest nie większa niż 300 000 zł,
  - b) ubezpieczanym pojazdem jest samochód osobowy lub ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej do 3.5 tony,
  - c) Umowa jest zawierana z rozszerzeniem ochrony o brak redukcji sumy ubezpieczenia po szkodzie.

## **§ 9. Składka ubezpieczeniowa**

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:

1. wartości Pojazdu, sposobu jego użytkowania oraz miejsca zamieszkania lub siedziby jego właściciela; w przypadku kilku właścicieli Pojazdu podczas ustalania składki ubezpieczeniowej uwzględnia się miejsce zamieszkania właściciela wskazanego przez Ubezpieczającego jako pierwszego ze współwłaścicieli spośród osób fizycznych, a w razie ich braku – pierwszego spośród pozostałych współwłaścicieli;
2. wariantu ubezpieczenia oraz sposobu opłacania składki;
3. okoliczności dotyczących Ubezpieczonego, w tym jego wieku i czasu posiadania uprawnień do kierowania danym rodzajem pojazdów;
4. dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia Autocasco oraz innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania szkody, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia; przy uwzględnieniu kategorii danych osobowych, określonych w ustawie z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w zakresie ich automatycznego przetwarzania w tym profilowania.

## **§ 10. Urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą**

1. Warunkiem przyjęcia przez PROAMA odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek Kradzieży Pojazdu jest przedsięwzięcie przez Ubezpieczonego, Użytkownika lub Osób uprawnionych do korzystania z Pojazdu właściwych środków w celu zabezpieczenia dokumentów Pojazdu, kluczy, lub sterowników lub kart kodowych oraz zabezpieczenie Pojazdu i wyposażenia według następujących zasad:
  - 1) w odniesieniu do samochodów osobowych o wartości do 300 000 zł (włącznie) oraz Pojazdów mechanicznych pozostałych rodzajów (bez względu na ich wartość) – wyposażenie z zamontowaną fabrycznie elektroniczną blokadę uruchomienia silnika (immobiliser),
  - 2) w odniesieniu do samochodów osobowych o wartości powyżej 300 000 zł – wyposażenie w zamontowaną fabrycznie elektroniczną blokadę uruchomienia silnika (immobiliser) oraz w drugie niezależnie działające zabezpieczenie przeciwkradzieżowe posiadające homologację na użytkowanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W odniesieniu do motocykli, ciągników i przyczep rolniczych, przyczep kempingowych, przyczep i naczep, PROAMA nie wymaga zainstalowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.
3. Warunkiem odpowiedzialności PROAMA za szkody powstałe wskutek Kradzieży lub usiłowania Kradzieży Pojazdu, w tym jego Wyposażenia, jest zamknięcie Pojazdu zgodnie z zastosowanymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi oraz prawidłowe działanie urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą w wymaganej liczbie w chwili dokonania Kradzieży lub jej usiłowania. Powyższy warunek nie dotyczy szkód powstałych w związku z dokonaniem rozboju lub wymuszenia rozbójniczego.

## **§ 11. Wyłączenia odpowiedzialności**

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
  - 1) będących skutkiem działań wojennych, aktów terroryzmu, rozruchów lub zamieszek lub powstałych w czasie użycia Pojazdu w związku z obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska lub policji, jak też powstałych w wyniku rozporządzeń jakiegokolwiek rządu lub władzy państwowej lub lokalnej oraz w Pojazdach czynnie uczestniczących w akcjach protestacyjnych lub blokadach dróg;

- 2) spowodowanych umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym; spowodowanych przez Ubezpieczonego lub osobę upoważnioną do korzystania z Pojazdu, a także osoby, z którymi Ubezpieczony lub osoba upoważniona do korzystania z Pojazdu pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym w związku z ich stanem nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu zgodnie z definicjami zawartymi w OWU albo narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków;
  - 3) spowodowanych przez Kierowcę kierującego Pojazdem bez wymaganych uprawnień do kierowania danym rodzajem pojazdów, o ile miało to wpływ na powstanie szkody, a także w trakcie użycia przez niego Pojazdu jako narzędzia przestępstwa, jak również wtedy kiedy zbiegł on z miejsca zdarzenia lub oddalił się mimo spoczywającego na nim prawnego obowiązku lub polecenia pozostania na miejscu zdarzenia wydanego przez upoważnioną osobę, chyba że miało to na celu ratowanie życia lub zdrowia ludzkiego;
  - 4) powstałych w związku z okolicznościami, które spowodowały niedopuszczenie Pojazdu do ruchu lub niezaliczenie przez Pojazd badań technicznych, a w przypadku pojazdów podlegających rejestracji – odmowę zarejestrowania Pojazdu, o ile miało to wpływ na powstanie i rozmiar szkody, jak też szkód powstałych w trakcie wyścigów, rajdów i zawodów lub treningów do tych jazd, jak również podczas użycia Pojazdu jako rekwizyt lub do jazd próbnych.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są też objęte szkody:
- 1) wynikające z wadliwego wykonania Pojazdu lub jego naprawy, a także powstałe w następstwie jego użytkowania niezgodnie z przeznaczeniem (w tym wskutek niewłaściwego załadowania lub przewożenia ładunku lub bagażu), jak również powstałe w wyniku niewłaściwego doboru paliwa, płynów i materiałów eksploatacyjnych, a także będące skutkiem wadliwego doboru, montażu lub regulacji instalacji gazowej;
  - 2) polegające na uszkodzeniu silnika Pojazdu wskutek zassania wody podczas jego pracy lub próby uruchomienia silnika w warunkach stwarzających takie zagrożenie;
  - 3) polegające na pogorszeniu się stanu technicznego Pojazdu w tym wskutek eksploatacji, korozji, utlenienia, zawilgocenia, pleśni lub oddziaływania normalnych warunków atmosferycznych;
  - 4) polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ogumienia, chyba że powstały one wskutek działania osób trzecich lub powstały jednocześnie z uszkodzeniem lub zniszczeniem innych części Pojazdu;
  - 5) stanowiące Awarię Pojazdu.
3. W przypadku Kradzieży, z wyłączeniem rozboju i wymuszenia rozbójniczego, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych, gdy:
- 1) w Pojeździe lub w miejscu, do którego mają dostęp osoby nieupoważnione został pozostawiony dowód rejestracyjny Pojazdu lub karta Pojazdu lub kluczyki lub inne urządzenia służące do otwarcia, uruchomienia lub zabezpieczenia Pojazdu;



- 2) zostały utracone kluczyki lub urządzenie służące do otwarcia lub uruchomienia Pojazdu, a właściciel Pojazdu nie wymienił zamków w Pojeździe lub nie zmienił kodów dostępu do Pojazdu po ich utracie,  
o ile powyższe sytuacje miały bezpośredni na wpływ na powstanie szkody.

## **§ 12. Obowiązki w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową i skutki ich niewykonania**

1. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani:
  - 1) zapewnić bezpieczeństwo w miejscu wypadku oraz zawiadomić policję lub inne właściwe organy o wypadku z ofiarami w ludziach, jak też o każdej szkodzie powstałej w okolicznościach uzasadniających wniosek, że powstała w wyniku bądź w związku z popełnieniem przestępstwa;
  - 2) użyć wszelkich dostępnych środków w celu zapobieżenia zwiększeniu się rozmiarów zaistniałej szkody lub zapobieżenia kolejnej szkodzie;
  - 3) najpóźniej w ciągu 3 dni od uzyskania wiadomości o szkodzie, powiadomić policję lub inne właściwe organy o Kradzieży Pojazdu, w tym jego wyposażenia;
  - 4) zawiadomić telefonicznie lub w inny sposób PROAMA o Kradzieży Pojazdu w terminie 3 dni od uzyskania informacji o jej dokonaniu, zaś o pozostałych zdarzeniach objętych ochroną ubezpieczeniową w terminie 7 dni od dnia ich zajścia;
  - 5) nie dokonywać w uszkodzonym Pojeździe żadnych zmian w zakresie związanym ze szkodą oraz nie rozpoczynać naprawy, o ile nie jest to uzasadnione koniecznością dalszej bezpiecznej jazdy, bez wcześniejszych oględzin Pojazdu lub akceptacji zmian lub naprawy przez PROAMA, chyba że takie oględziny nie zostały przeprowadzone a PROAMA nie zajęła żadnego stanowiska w tym zakresie w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
2. W razie szkody spowodowanej przez osoby trzecie, w tym zderzenia z innym pojazdem, Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani w miarę możliwości ustalić:
  - 1) dane kierującego innym pojazdem lub osób trzecich biorących udział w zdarzeniu lub będących świadkami zdarzenia;
  - 2) dane dotyczące pojazdu sprawcy szkody (w tym markę, numer rejestracyjny i państwo rejestracji pojazdu);
  - 3) dane zakładu ubezpieczeń, w którym sprawca szkody posiada ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i dane dotyczące dokumentu potwierdzającego zawarcie tego ubezpieczenia (w tym certyfikatu Zielonej Karty lub ubezpieczenia granicznego) lub inne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej obejmujące skutki tego zdarzenia.
3. Jeżeli szkoda została spowodowana przez zwierzęta domowe lub hodowlane, Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani w miarę możliwości ustalić dane właściciela zwierząt oraz dane zakładu ubezpieczeń, w którym właściciel zwierząt posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej obejmujące skutki tego zdarzenia, jeżeli takie ubezpieczenie jest wymagane prawem bądź też taka umowa ubezpieczenia została zawarta.
4. W przypadku szkód powstałych za granicą naprawa Pojazdu powinna być dokonana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że PROAMA wyrazi zgodę na

przeprowadzenie naprawy częściowej za granicą w zakresie niezbędnym do dalszej bezpiecznej jazdy albo koszt naprawy Pojazdu w dniu jej wykonania nie przekracza równowartości 1 000 euro. Jeżeli przeprowadzona za granicą naprawa przekracza wskazaną wyżej kwotę, odszkodowanie jest ustalane i wypłacane na podstawie poniesionych kosztów naprawy nie więcej jednak niż według cen obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Ubezpieczający i Ubezpieczony mają obowiązek ułatwić PROAMA ustalenie okoliczności powstania i rozmiaru szkody, zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń regresowych od sprawcy szkody i udzielić wszelkiej pomocy w przeprowadzeniu postępowania regresowego, a w razie Kradzieży Pojazdu również przekazać PROAMA, w trybie ustalonym z PROAMA, wszystkie posiadane przez siebie dokumenty potwierdzające pochodzenie Pojazdu oraz wszystkie komplety kluczyków lub innych urządzeń służących do otwarcia lub uruchomienia Pojazdu wraz z kompletem sprawnych urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed Kradzieżą.

### **§ 13. Ustalenie wysokości odszkodowania – zasady ogólne**

1. PROAMA, oprócz wypłaty odszkodowania, zwróci również udokumentowane i uzasadnione okolicznościami danego zdarzenia koszty działań podjętych w celu zmniejszenia szkody lub zabezpieczenia mienia bezpośrednio zagrożonego szkodą.
2. Wysokość odszkodowania wraz z kosztami działań w celu zmniejszenia szkody lub zabezpieczenia mienia bezpośrednio zagrożonego szkodą oraz kosztami dodatkowymi pokrywanymi przez PROAMA nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie ubezpieczenia i obowiązującej w dniu powstania szkody i o ile nie umówiono się inaczej – z uwzględnieniem kwot odszkodowań wypłaconych uprzednio.
3. Wartość Pojazdu oraz koszty naprawy ustala się adekwatnie do sposobu ustalenia sumy ubezpieczenia ustalonej zgodnie z § 8 ust. 2., z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W sytuacji, gdy Ubezpieczonemu przysługuje prawo do odliczenia w całości lub w części podatku VAT, odszkodowanie ustala się bez uwzględnienia podatku od towarów i usług (VAT) lub z uwzględnieniem 50% tego podatku.
5. Region, do którego odnosi się ustalenie średnich stawek za roboczogodzinę, obejmuje teren odpowiadający adresowi Miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczonego, określony w dokumencie ubezpieczenia, chyba że na podstawie poczynionych z PROAMA ustaleń umówiono się inaczej.

### **§ 14. Ustalenie wysokości odszkodowania w przypadku szkody częściowej**

1. W razie zniszczenia lub uszkodzenia Pojazdu w zakresie umożliwiającym jego naprawę, odszkodowanie pokrywa koszty naprawy Pojazdu w zakresie określonym w dokumencie oceny technicznej sporządzonej przez PROAMA, chyba że PROAMA odstąpi od wykonania takiej oceny.
2. O ile nie umówiono się inaczej, odszkodowanie nie może przekroczyć wartości Pojazdu w dniu powstania szkody, określanej na podstawie notowań rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji z uwzględnieniem jego wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego, zgodnie z katalogiem Eurotax lub Info-Expert, na podstawie którego została ustalona suma ubezpieczenia. W razie ustalenia sumy

ubezpieczenia zgodnie z § 8 ust. 1. pkt 1), odszkodowanie nie może przekroczyć wartości Pojazdu w dniu powstania szkody określonej na podstawie notowań rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji z uwzględnieniem jego wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego, zgodnie z katalogiem Eurotax lub Info-Expert, nie więcej jednak niż wartość sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia.

3. Ustalenie odszkodowania ma miejsce, zgodnie z wnioskiem Ubezpieczonego: na podstawie wyceny dokonanej przez PROAMA albo na podstawie faktur / rachunków, z których wynika naprawa Pojazdu, zakres tej naprawy i wysokość kosztów tej naprawy z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Ustalenie odszkodowania w wariantcie PROAMA Warsztat dokonywane jest na podstawie wyceny dokonanej przez PROAMA albo na podstawie kosztów naprawy dokonanej w sieci warsztatów współpracujących z PROAMA. Decyzję o wyborze sposobu ustalenia odszkodowania podejmuje Ubezpieczający albo Ubezpieczony ramach uzgodnień poczynionych z PROAMA na etapie zgłoszenia informacji o szkodzie.
5. Odszkodowanie w wariantcie PROAMA Warsztat ustalone na podstawie kosztów naprawy dokonanej w sieci warsztatów współpracujących z PROAMA obejmuje dodatkowo:
  - 1) organizację i pokrycie kosztów transportu Pojazdu do warsztatu współpracującego z PROAMA oraz odwiezienie Pojazdu po naprawie na adres z którego został zabrany;
  - 2) 3-letnią gwarancję za wykonaną usługę naprawy Pojazdu.
6. Odszkodowanie w wariantcie PROAMA ASO, ustalone na podstawie faktur / rachunków, opiera się na:
  - 1) kosztach robocizny obliczonych według norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta Pojazdu i ujętych w katalogu Eurotax lub Audatex (czas naprawy) oraz średnich stawkach za roboczogodzinę stosowanych w Autoryzowanych Stacjach Obsługi w regionie, w którym Pojazd był naprawiany, a w razie jego nienaprawienia – w regionie, w którym znajdują się takie warsztaty, najbliższym miejscu zamieszkania lub siedziby Ubezpieczonego;
  - 2) kosztach materiałów i części zamiennych ustalonych zgodnie z ujętymi w systemie Eurotax lub Audatex w wysokości nie wyższej niż ceny nowych, oryginalnych materiałów i części zamiennych producenta Pojazdu.
7. Z zastrzeżeniem ust. 8., odszkodowanie w wariantcie PROAMA Warsztat, ustalone na podstawie faktur / rachunków, opiera się na:
  - 1) kosztach robocizny obliczonych według norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta Pojazdu i ujętych w katalogu Eurotax lub Audatex (czas naprawy) oraz stawkach za roboczogodzinę stosowanych w warsztatach naprawczych współpracujących z PROAMA;
  - 2) kosztach materiałów i części zamiennych ustalonych zgodnie z ujętymi w systemie Eurotax lub Audatex cenami nowych, materiałów i części zamiennych, co do których producent zaświadcza, że są tej samej bądź porównywalnej jakości co materiały i części producenta Pojazdu.

8. W sytuacji gdy z jakiegokolwiek powodu PROAMA nie będzie w stanie zorganizować naprawy Pojazdu we współpracującym z PROAMA warsztacie, ustalenie odszkodowania na podstawie faktur / rachunków, opiera się na:
  - 1) kosztach robocizny obliczonych według norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta Pojazdu i ujętych w katalogu Eurotax lub Audatex (czas naprawy) oraz średnich stawkach za roboczogodzinę stosowanych w warsztatach funkcjonujących poza siecią Autoryzowanych Stacji Obsługi;
  - 2) kosztach materiałów i części zamiennych ustalonych zgodnie z ujętymi w systemie Eurotax lub Audatex cenami nowych, materiałów i części zamiennych, co do których producent tych części zaświadcza, że zostały wyprodukowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta Pojazdu i są tej samej jakości, co części producenta Pojazdu, a w razie braku takich materiałów i części, wg nowych i oryginalnych części producenta Pojazdu.
9. Zarówno w wariantcie PROAMA ASO i Warsztat, odszkodowanie ustalone na podstawie wyceny PROAMA, opiera się na:
  - 1) kosztach robocizny obliczonych według norm czasowych operacji naprawczych ujętych w katalogu Eurotax lub Audatex (czas naprawy) oraz średnich stawkach za roboczogodzinę stosowanych w warsztatach funkcjonujących poza siecią Autoryzowanych Stacji Obsługi;
  - 2) kosztach materiałów i części zamiennych ustalonych zgodnie z ujętymi w systemie Eurotax lub Audatex cenami nowych, oryginalnych materiałów i części zamiennych producenta Pojazdu z uwzględnieniem współczynnika korygującego w wysokości określonej w Załączniku nr 3 do niniejszych OWU z tytułu dostosowania wartości wyceny do poziomu ustalonego na bazie części alternatywnych.
10. Przy ustaleniu odszkodowania, zarówno na podstawie wyceny dokonanej przez PROAMA, jak i na podstawie faktur / rachunków nie stosuje się potrąceń wynikających z zużycia części zamiennych związanych z okresem eksploatacji Pojazdu (amortyzacja).
11. Podczas ustalenia wysokości odszkodowania za szkody w ogumieniu, akumulatorze oraz elementach układu wydechowego uwzględnia się indywidualne zużycie eksploatacyjne tych części Pojazdu stosownie do ich stanu faktycznego.
12. W przypadku stwierdzenia w elementach zakwalifikowanych do wymiany lub naprawy wcześniejszych uszkodzeń lub napraw zmniejszających ich walor użytkowe, PROAMA zastosuje potrącenia wynikające z zużycia technicznego tych części.

## **§ 15. Ustalenie wysokości odszkodowania w przypadku szkody całkowitej**

1. Szkada całkowita ma miejsce, jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia Pojazd uległ uszkodzeniu lub zniszczeniu w stopniu uniemożliwiającym jego odbudowę z przyczyn technicznych lub w przypadku, kiedy przewidywane koszty jego naprawy przekraczają siedemdziesiąt procent jego wartości w dniu powstania szkody, ustalonej na podstawie notowań rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji z uwzględnieniem jego wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego, zgodnie z katalogiem Eurotax lub Info-Expert, na podstawie którego została ustalona suma ubezpieczenia albo który został wskazany w umowie ubezpieczenia, jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości odpowiadającej cenie nabycia Pojazdu.

2. O ile się tak umówiono, szkoda całkowita ma miejsce, jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia Pojazd uległ uszkodzeniu lub zniszczeniu w stopniu uniemożliwiającym jego odbudowę z przyczyn technicznych lub w przypadku, kiedy przewidywane koszty jego naprawy przekraczają siedemdziesiąt procent jego wartości równej sumie ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia („Stała Suma Ubezpieczenia”).
3. W celu ustalenia, czy ma miejsce szkoda całkowita, uwzględnia się koszty naprawy Pojazdu ustalone zgodnie z zasadami określonymi w § 14 ust. 6.
4. Odszkodowanie ustala się jako różnicę pomiędzy wartością Pojazdu w dniu powstania szkody, ustaloną zgodnie z powyższymi zasadami a wartością pozostałości Pojazdu, ustaloną jako wartość elementów Pojazdu nieuszkodzonych lub uszkodzonych w stopniu pozwalającym na ich dalszy użytek lub sprzedaż.

### **§ 16. Ustalenie wysokości odszkodowania w przypadku Kradzieży**

W przypadku Kradzieży odszkodowanie jest ustalane w wysokości wartości Pojazdu w dniu powstania szkody, określonej na podstawie notowań rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji z uwzględnieniem jego wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego, zgodnie z katalogiem Eurotax lub, o ile się tak umówiono, w wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia.

### **§ 17. Koszty dodatkowe pokrywane przez PROAMA**

1. Ubezpieczony jest zobowiązany poinformować PROAMA o przeprowadzeniu dodatkowego badania technicznego Pojazdu, w którym została dokonana naprawa wynikająca ze zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, jeżeli naprawa miała miejsce w zakresie elementów układu nośnego, hamulcowego lub kierowniczego mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego. PROAMA pokryje koszty dodatkowego badania technicznego.
2. PROAMA na wniosek Ubezpieczonego pokryje, do wysokości 400 zł, udokumentowane fakturami lub rachunkami, koszty parkowania uszkodzonego Pojazdu w okresie nie dłuższym niż do dnia dokonania przez PROAMA oględzin uszkodzonego Pojazdu, o ile PROAMA nie odstąpi od dokonania tych oględzin.

### **§ 18. Zgłoszenie szkody i wypłata odszkodowania**

1. Ubezpieczający i Ubezpieczony przy zgłoszeniu szkody są zobowiązani podać do wiadomości PROAMA wszystkie wymagane przez PROAMA informacje niezbędne do ustalenia odpowiedzialności PROAMA oraz wysokości odszkodowania, jak też udostępnić niezbędne dokumenty w tym celu.
2. Jeżeli odszkodowanie jest ustalane na podstawie faktur, rachunków i innych dokumentów, z których wynika naprawa Pojazdu i wysokość kosztów tej naprawy, na żądanie PROAMA Ubezpieczony ma obowiązek umożliwić dokonanie oględzin Pojazdu w trakcie przeprowadzanej naprawy lub przedstawić naprawiony Pojazd do oględzin ponaprawczych.
3. W razie Kradzieży Pojazdu, w tym jego wyposażenia, odszkodowanie jest wypłacane po przeniesieniu prawa własności Pojazdu lub tego wyposażenia na PROAMA, chyba że PROAMA zrzeknie się tego uprawnienia.
4. W razie odzyskania Pojazdu, w tym jego wyposażenia, po wypłacie odszkodowania, na wniosek Ubezpieczonego PROAMA przeniesie na niego prawo ich własności, za

zwrotem wypłaconego odszkodowania, jeżeli wcześniej to prawo zostało nabyte przez PROAMA.

## **ROZDZIAŁ III – UBEZPIECZENIE ASSISTANCE**

### **Sekcja I. Postanowienia wspólne**

#### **§ 19. Warianty ubezpieczenia**

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w wariantcie Assistance Wypadkowy lub w wariantcie Midi Assistance albo w wariantcie Super Assistance, przy czym warianty Midi Assistance i Super Assistance stanowią rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w stosunku do wariantu Assistance Wypadkowy.
2. Umowa ubezpieczenia nie może być zawarta jednocześnie w wariantcie Midi Assistance i w wariantcie Super Assistance.

#### **§ 20. Przedmiot ubezpieczenia**

Przedmiotem ubezpieczenia jest zorganizowanie lub zorganizowanie i pokrycie kosztów świadczenia usług assistance dla Kierowcy wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu, a w wariantach Midi Assistance i Super Assistance również Pasażerów tego Pojazdu w liczbie określonej w jego dowodzie rejestracyjnym w razie zdarzenia powodujące unieruchomienie lub Kradzież Pojazdu.

#### **§ 21. Zakres ubezpieczenia**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia i świadczenia wskazane w tabeli poszczególnych wariantów ubezpieczenia.

#### **§ 22. Zakres terytorialny**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia objęte ochroną ubezpieczeniową zaistniałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w wariantcie Super Assistance również na terytorium Państw europejskich, o ile w opisie danego zdarzenia lub usługi assistance nie wskazano inaczej.

#### **§ 23. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia**

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia ma miejsce na zasadach wskazanych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, z zastrzeżeniem, że:
  - 1) Umowa w wariantcie Assistance Wypadkowy zawierana jest łącznie z umową obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych PROAMA (OC PROAMA);
  - 2) Umowa w wariantcie Midi Assistance zawierana jest łącznie z umową obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych lub Autocasco PROAMA;
  - 3) Umowa w wariantcie Super Assistance zawierana jest łącznie z umową ubezpieczenia Autocasco PROAMA.
2. W wariantcie Assistance Wypadkowy oraz Midi Assistance ubezpieczeniem mogą zostać objęte następujące Pojazdy:
  - 1) samochód osobowy;
  - 2) samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 ton;

- 3) samochód kempingowy;
  - 4) przyczepa kempingowa;
  - 5) przyczepa o dopuszczalnej ładowności nieprzekraczającej 400kg;
  - 6) motorower;
  - 7) motocykl.
3. W zawieranych Umowach zastosowanie mają następujące zasady, co do Wieku Pojazdów przyjmowanych do ubezpieczenia:
- 1) Assistance Wypadkowy – ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte Pojazdy w każdym Wieku;
  - 2) Midi Assistance zawierane wraz z OC PROAMA – ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte Pojazdy nie starsze niż 12 latnie;
  - 3) Midi Assistance zawierane wraz z Autocasco PROAMA – ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte Pojazdy w każdym Wieku;
  - 4) Super Assistance – ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte samochody osobowe nie starsze niż 12 latnie, z zastrzeżeniem, że ograniczenie wiekowe nie dotyczy Umów zawieranych z PROAMA na okres bezpośrednio kolejnych 12 miesięcy po poprzedniej Umowie dotyczącej danego Pojazdu.
4. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu na zasadach wskazanych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, nie później jednak niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.
5. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej w wariantcie Assistance Wypadkowy, w razie przeniesienia prawa własności wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu na osobę trzecią, prawa z tej umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione bez odrębnej zgody PROAMA.

#### **§ 24. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA**

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się i kończy zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.

#### **§ 25. Limity odpowiedzialności**

Limity odpowiedzialności oraz Suma ubezpieczenia ustalone są odrębnie dla poszczególnych wariantów i świadczeń assistance i stanowią górną granicę odpowiedzialności PROAMA w odniesieniu do każdego ze zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową, chyba że w odniesieniu do danego świadczenia zastrzeżono inaczej.

#### **§ 26. Składka ubezpieczeniowa**

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana z zastosowaniem kryteriów przyjętych dla ustalania składki dla umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, z uwzględnieniem wariantu ubezpieczenia wybranego zgodnie z niniejszymi OWU.

#### **§ 27. Wyłączenia odpowiedzialności**

1. Świadczenia assistance nie przysługują jeżeli zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) jest skutkiem działań wojennych, aktów terroryzmu, rozruchów lub zamieszek lub zostało spowodowane działaniem materiałów radioaktywnych;

- 2) zostało spowodowane przez Ubezpieczonego lub osoby, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym w związku z ich stanem nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu zgodnie z definicjami zawartymi w OWU albo narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków, o ile miało to wpływ na zaistnienie i rozmiar szkody;
  - 3) powstało w związku z usiłowaniem lub popełnieniem przez Ubezpieczonego przestępstwa;
  - 4) zostało spowodowane przez Kierowcę ubezpieczonego Pojazdu w trakcie świadczenia płatnych usług, w tym przewozu osób lub ładunków, jak też podczas używania Pojazdu do transportu towarów niebezpiecznych, w tym paliw, substancji toksycznych czy wybuchowych;
  - 5) powstało w związku z okolicznościami, które spowodowały niedopuszczenie Pojazdu do ruchu lub niezaliczenie przez Pojazd badań technicznych, a w przypadku pojazdów podlegających rejestracji – odmowę zarejestrowania Pojazdu o ile miało to wpływ na zaistnienie i rozmiar szkody;
  - 6) powstało w trakcie wyścigów, rajdów i zawodów lub treningów do tych jazd, podczas użycia Pojazdu jako rekwizytu lub do jazd próbnych, jak również podczas zarobkowego wynajmu Pojazdu;
  - 7) polegało na uszkodzeniu silnika Pojazdu wskutek zassania wody podczas jego pracy lub próby uruchomienia silnika w warunkach stwarzających takie zagrożenie;
  - 8) powstało w Pojazdach stanowiących własność Ubezpieczonego, które znajdują się w posiadaniu podmiotów prowadzących działalność gospodarczą polegającą na pośredniczeniu w kupnie i sprzedaży pojazdów mechanicznych,
  - 9) powstało wskutek błędów w konserwacji Pojazdu lub wskutek naruszenia warunków gwarancji, którą jest objęty Pojazd.
2. W przypadku Assistance Wypadkowego ochroną ubezpieczeniową nie są objęte zdarzenia powstałe wskutek zużycia wynikającego z normalnej eksploatacji Pojazdu.
  3. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęty ładunek przewożony w Pojeździe oraz bagaż i inne przedmioty pozostawione w Pojeździe podczas jego holowania.
  4. Ochroną ubezpieczeniową nie są ponadto objęte takie same awarie Pojazdu, jakie już były zgłoszone PROAMA i w związku z którymi były świadczone usługi assistance, jeżeli po pierwszej awarii nie została usunięta jej przyczyna.
  5. W przypadku organizacji transportu Ubezpieczonego, nie są pokrywane koszty opłat drogowych, celnych i innych o podobnym charakterze, koszty wyżywienia w trakcie transportu, ani dodatkowe koszty i opłaty związane z transportem przewożonego bagażu.
  6. Jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem nie są objęte także szkody powstałe:
    - 1) podczas jazd wyścigowych i konkursowych oraz treningów do tych jazd,
    - 2) podczas użycia Pojazdu jako rekwizytu lub do jazd próbnych,
    - 3) w trakcie ruchu Pojazdów przeznaczonych do nauki jazdy,



- 4) w Pojazdach zarejestrowanych jako TAXI,
- 5) w Pojazdach używanych do transportu towarów niebezpiecznych,
- 6) w Pojazdach wynajmowanych za opłatą, a także w Pojazdach używanych jako zastępcze i demonstracyjne przez podmioty w ramach prowadzonej działalności.

## **§ 28. Obowiązki Ubezpieczonego w razie zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową**

1. Warunkiem skorzystania ze świadczeń przewidzianych w umowie ubezpieczenia jest:
  - 1) przedsięwzięcie odpowiednich środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu zdarzenia oraz udzielenie pomocy poszkodowanym, jak też użycie dostępnych środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody lub zapobieżenia kolejnej szkodzie;
  - 2) telefoniczne zawiadomienie PROAMA o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, jak też podanie PROAMA wszelkich istotnych okoliczności dotyczących zdarzenia i rodzaju potrzebnych usług assistance;
  - 3) postępowanie zgodnie z dyspozycjami PROAMA, w szczególności ułatwienie wykonywania czynności zmierzających do spełnienia świadczenia assistance.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń regresowych od sprawcy szkody i udzielić PROAMA wszelkiej pomocy w przeprowadzeniu postępowania regresowego. W przypadku niedopełnienia przez Ubezpieczonego tego obowiązku, odszkodowanie zostanie zmniejszone w takim stopniu, w jakim niedopełnienie uniemożliwiło PROAMA dochodzenie roszczeń regresowych.

## **§ 29. Realizacja świadczeń assistance**

1. PROAMA organizuje i pokrywa koszty usług assistance, które są realizowane przez osoby trzecie. Za szkody wyrządzone w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem tych usług, ponoszą bezpośrednio odpowiedzialność osoby wykonujące te usługi.
2. PROAMA nie ponosi odpowiedzialności i jest zwolniona z obowiązku zwrotu jakichkolwiek kosztów poniesionych bez porozumienia z PROAMA.
3. PROAMA nie pokrywa kosztów naprawy Pojazdu w warsztatach oraz kosztów jego konserwacji i eksploatacji, w tym kosztów paliwa i części zamiennych, a także kosztów zakupu lub dorobienia kluczyków lub sterowników oraz zakupu kół lub opon.

## Sekcja II. Warianty assistance

### § 30. Zdarzenia objęte ochroną ubezpieczeniową, usługi assistance oraz limity odpowiedzialności

1. Zakresem poszczególnych wariantów objęte są następujące rodzaje świadczeń:

	Wypadkowy	Midi	Super
Zakres terytorialny	Polska	Polska	Polska Kraje europejskie
Zdarzenia objęte ochroną	Wypadek	Wypadek Kradzież Awaria	Wypadek Kradzież Awaria
Suma ubezpieczenia	1000 zł	3000 zł	10 000 zł
<b>Opis Świadczeń</b>			
Serwis informacyjny	Tak	Tak	Tak
Próba naprawy Pojazdu na miejscu zdarzenia	Tak	Tak	Tak
Holowanie Pojazdu	Bez limitu	200 km	500 km
Holowanie Pojazdu osoby poszkodowanej	Tak	Tak	Tak
Parkowanie Pojazdu	Nie dotyczy	Do najbliższego dnia roboczego	Do najbliższego dnia roboczego
Pomoc w razie uszkodzenia ogumienia lub rozładowania akumulatora	Nie dotyczy	Tak	Tak
Pomoc w razie zagubienia lub zatrzęsnięcia kluczyków wewnątrz Pojazdu	Nie dotyczy	Tak	Tak
Dostarczenie paliwa	Nie dotyczy	Tak	Tak
Zakwaterowanie	Nie dotyczy	3 dni	7 dni
Pojazd zastępczy	Nie dotyczy	3 dni	7 dni
Kontynuacja podróży lub powrót do miejsca zamieszkania	Nie dotyczy	Tak	Tak
Kierowca zastępczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak
Złomowanie Pojazdu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak
Transport przyczepy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	500 km
Transport zwłok	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak
Tłumacz	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Tak

- 1) **Serwis informacyjny** – udzielenie telefonicznej informacji o warsztatach naprawczych, stacjach kontroli pojazdów lub sklepach motoryzacyjnych, o trasie podróży, w tym o trasie alternatywnej i o natężeniu ruchu, o stacjach paliw, o firmach zajmujących się wynajmem pojazdów oraz formalnościach związanych ze zgłoszeniem wypadku zakładowi ubezpieczeń lub innym podmiotom;
- 2) **Próba naprawy Pojazdu na miejscu zdarzenia / Pomoc w razie uszkodzenia ogumienia lub rozładowania akumulatora** – próba naprawy unieruchomionego Pojazdu, dokonywana w sytuacji, gdy biorąc pod uwagę otrzymane od Ubezpieczonego informacje, jej przeprowadzenie będzie możliwe na miejscu zdarzenia. Świadczenie nie obejmuje kosztu użytych przy naprawie materiałów i części zamiennych;
- 3) **Holowanie Pojazdu** – zorganizowanie i pokrycie kosztów holowania unieruchomionego Pojazdu, o ile nie jest możliwe dokonanie jego naprawy na miejscu zdarzenia. Holowanie odbywa się do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego w ramach limitu km określonych dla wariantu zawartej Umowy, z zastrzeżeniem, że Ubezpieczonemu przysługuje jedno takie świadczenie w ramach jednego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową. W sytuacji, gdy pojazd realizujący świadczenie holowania (holownik) nie jest technicznie przystosowany do przewozu osób, w ramach usługi holowania PROAMA organizuje dodatkowo transport Kierowcy i Pasażerów do miejsca holowania Pojazdu, nie dalej niż na odległość 100 km;
- 4) **Holowanie Pojazdu osoby poszkodowanej** – zorganizowanie i pokrycie kosztów holowania Pojazdu osoby poszkodowanej, unieruchomionego wskutek wypadku, jeżeli Ubezpieczony ponosi winę za jego spowodowanie, do najbliższego uzgodnionego z PROAMA warsztatu naprawczego albo na parking strzeżony lub do miejsca zamieszkania poszkodowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w zależności od tego, które z tych miejsc znajduje się bliżej miejsca wypadku;
- 5) **Parkowanie Pojazdu** – zorganizowanie i pokrycie kosztów parkowania unieruchomionego Pojazdu w sytuacji, gdy świadczenie holowania odbywa się poza godzinami pracy warsztatu, do którego holowany jest Pojazd, na czas do najbliższego dnia roboczego;
- 6) **Pomoc w razie zagubienia lub zatrząsnięcia kluczyków wewnątrz Pojazdu** – zorganizowanie i pokrycie kosztów otwarcia Pojazdu;
- 7) **Dostarczenie paliwa** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dostarczenia paliwa (z wyłączeniem kosztów samego paliwa) do miejsca unieruchomienia Pojazdu wskutek braku paliwa, w ilości pozwalającej na dojechanie Pojazdem do najbliższej czynnej stacji paliw;
- 8) **Zakwaterowanie** – zakwaterowanie Ubezpieczonego w hotelu dwu lub trzygwiazdkowym lub w innym obiekcie hotelarskim o podobnym standardzie na czas naprawy Pojazdu lub do czasu odzyskania Pojazdu po Kradzieży, nie dłużej jednak niż na okres 3 (Midi) lub 7 (Super) nocy hotelowych, przy czym świadczenie zakwaterowania przysługuje Ubezpieczonemu, o ile zdarzenie miało miejsce w odległości minimum 100 km od miejsca zamieszkania;
- 9) **Pojazd zastępczy** – dla pojazdów osobowych PROAMA zorganizuje i pokryje koszty wynajmu pojazdu zastępczego o klasie odpowiadającej klasie Pojazdu wskaza-

nego w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że najwyższą możliwą klasą pojazdu zastępczego jest klasa C oraz dopuszczalna liczba osób określona w jego dowodzie rejestracyjnym nie może być większa niż 5, na poniższych warunkach:

- a) w razie unieruchomienia Pojazdu wskutek wypadku lub awarii pojazd zastępczy udostępniany jest na czas trwania naprawy Pojazdu, nie dłużej jednak niż na okres 3 (Midi) lub 7 (Super) dni, pod warunkiem, że przewidywany czas naprawy przekracza 12 godzin oraz że uprzednio zostało wykonane przez PROAMA holowanie Pojazdu z miejsca wypadku lub awarii do warsztatu naprawczego,
- b) w razie Kradzieży pojazd zastępczy przysługuje od chwili zgłoszenia Kradzieży Pojazdu do PROAMA przez okres 3 (Midi) lub 7 (Super) dni, nie dłużej jednak niż do dnia jego odzyskania po Kradzieży, pod warunkiem zgłoszenia faktu Kradzieży na policji i dostarczenia PROAMA notatki policyjnej (faksem lub pocztą elektroniczną) potwierdzającej ten fakt.
- c) po uznaniu zasadności wykonania usługi polegającej na udostępnieniu pojazdu zastępczego Ubezpieczony może odebrać pojazd zastępczy do używania w miejscu wskazanym przez PROAMA. Po naprawie Pojazdu lub jego odnalezieniu albo po upływie okresu przysługiwania pojazdu zastępczego Ubezpieczony jest zobowiązany do zwrotu pojazdu zastępczego do podmiotu wynajmującego pojazd. Ubezpieczony może zwrócić pojazd w miejscu innym niż miejsce, w którym udostępniono mu pojazd zastępczy pod warunkiem, że podmiot wynajmujący pojazd zastępczy ma siedzibę w miejscu wybranym przez Ubezpieczonego i wyrazi na to zgodę.
- d) zwrot pojazdu zastępczego dokonywany jest przez Ubezpieczonego z uwzględnieniem warunków określonych przez podmiot, który udostępnił pojazd zastępczy.
- e) świadczenie wynajmu pojazdu zastępczego nie obejmuje kosztów paliwa, ubezpieczeń innych niż OC i AC, innych opłat dodatkowych rozumianych jako kaucja na pokrycie udziału własnego oraz innych wymogów stawianych przez podmiot wynajmujący pojazdy zastępcze, jak również nie zwalnia Ubezpieczonego z konieczności posiadania karty kredytowej lub innych zabezpieczeń wymaganych przy udostępnieniu pojazdu zastępczego zgodnie z ogólnymi warunkami wynajmu stosowanymi przez podmiot wynajmujący pojazd zastępczy,

10) **Kontynuacja podróży lub powrót do miejsca zamieszkania** – w razie unieruchomienia lub kradzieży Pojazdu, gdy zakończenie jego naprawy nie jest możliwe w ciągu 3 (Midi) lub 5 (Super) dni, PROAMA, na wniosek Ubezpieczonego, zorganizuje transport Ubezpieczonego do miejsca zamieszkania lub do docelowego miejsca podróży (decyzję o wyborze środka transportu podejmuje PROAMA);

11) **Kierowca zastępczy** – w razie Śmierci, hospitalizowania lub stanu zdrowia (potwierzonego przez lekarza) uniemożliwiającego Kierowcy Pojazdu jego prowadzenie, PROAMA zapewni kierowcę zastępczego w celu kontynuacji podróży albo powrotu do Miejsca zamieszkania, przy czym przy realizacji świadczenia kierowcy zastępczego koszty podróży ponosi Ubezpieczony, a trasa podróży ustalana jest przez PROAMA;

- 12) **Złomowanie Pojazdu** – zorganizowanie i pokrycie kosztów holowania Pojazdu unieruchomionego wskutek wypadku do najbliższego punktu złomowania pojazdów oraz pokryciu kosztów tego złomowania;
- 13) **Transport przyczepy** – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu przyczepy ciągniętej przez unieruchomiony Pojazd, do miejsca zamieszkania właściciela Pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Świadczenie transportu przyczepy organizowane jest w ramach realizacji świadczenia Holowania Pojazdu;
- 14) **Transport zwłok** – zorganizowanie i pokrycie kosztu transportu zwłok Kierowcy lub Pasażerów Pojazdu do miejsca pochówku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w razie Śmierci poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wskutek nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, z wyłączeniem kosztów pogrzebu i kremacji;
- 15) **Tłumacz** – zorganizowanie i pokrycie kosztu telefonicznej usługi tłumacza (w językach: angielskim, niemieckim, francuskim, rosyjskim, włoskim lub hiszpańskim) w razie unieruchomienia Pojazdu na terytorium Państw europejskich;

## **ROZDZIAŁ IV – UBEZPIECZENIE AUTOSZYBY**

### **§ 31. Przedmiot ubezpieczenia**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są: szyba czołowa, tylna oraz szyby boczne zamontowane w ubezpieczonym pojeździe.

### **§ 32. Zakres ubezpieczenia**

1. W razie zaistnienia Szkoły PROAMA organizuje i pokrywa koszt Naprawy szyby lub Wymiany szyby w granicach sumy ubezpieczenia określonej w Umowie.
2. Naprawa szyby lub Wymiana szyby dokonywana jest w Warsztacie.
3. Decyzję o Naprawie bądź Wymianie szyby podejmuje PROAMA z zastrzeżeniem, że Naprawa szyby dokonywana jest tylko w sytuacji, gdy jest to technologicznie możliwe, dopuszczone przepisami ruchu drogowego i gwarantuje przywrócenie szyby do stanu sprzed Szkoły. Decyzję o Naprawie szyby podejmuje PROAMA.

### **§ 33. Zakres terytorialny**

Ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz pozostałych Państw europejskich.

### **§ 34. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia**

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia ma miejsce na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, z zastrzeżeniem, że jest ono możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy Autocasco.
2. Umowa ubezpieczenia jest zawierana na rachunek właściciela Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia; jeżeli jest kilku współwłaścicieli Pojazdu ubezpieczonymi są wszyscy z nich.
3. Umowa zawierana jest po przeprowadzeniu oględzin i sporządzeniu dokumentacji fotograficznej obejmującej szyby: czołową, tylną oraz szyby boczne zamontowane w ubezpieczonym Pojeździe.

4. PROAMA może odstąpić od wymogu wykonania Inspekcji Pojazdu w przypadku umów zawieranych na kolejny okres 12 miesięcy w PROAMA lub jeżeli Pojazd został zakupiony jako fabrycznie nowy od autoryzowanego dealera danej marki.
5. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.

### **§ 35. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA**

1. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.
2. Umowa może zostać zawarta wraz z jednoczesnym zawarciem ubezpieczenia pojazdów od uszkodzeń Autocasco na okres odpowiadający okresowi ubezpieczenia Autocasco.
3. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia Autocasco w PROAMA wraz z którą Umowa została zawarta.
4. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.

### **§ 36. Suma ubezpieczenia**

1. PROAMA ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w Umowie.
2. Suma ubezpieczenia wynosi 3 000 zł.
3. Suma ubezpieczenia każdorazowo pomniejszana jest o kwotę wypłaconych odszkodowań.
4. W przypadku wystąpienia drugiej i każdej następnej szkody, skutkującej koniecznością wymiany szyby, PROAMA organizuje i pokrywa 60% łącznego kosztu Wymiany szyby, nie więcej jednak niż do wysokości sumy ubezpieczenia z uwzględnieniem jej pomniejszenia, o czym mowa w ust. 3.

### **§ 37. Składka ubezpieczeniowa**

Składka ubezpieczeniowa uzależniona jest od:

- 1) rodzaju Pojazdu,
- 2) sumy ubezpieczenia,
- 3) sposobu płatności składki,
- 4) innych parametrów, zależnych od oceny ryzyka ubezpieczeniowego, określonych w obowiązującej na dzień zawarcia Umowy taryfie składek, przy uwzględnieniu kategorii danych osobowych, określonych w ustawie z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w zakresie ich automatycznego przetwarzania w tym profilowania.

### **§ 38. Wyłączenia odpowiedzialności**

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte Szkody:
  - 1) spowodowane przez niewłaściwie umocowany ładunek lub rzeczy przewożone w Pojeździe lub wskutek niewłaściwego ich przewożenia,
  - 2) spowodowane działaniem energii jądrowej,
  - 3) powstałe w wyniku wad fabrycznych szyb (np. wady surowca lub defekty produkcyjne),
  - 4) powstałe w związku z wadą wykonania Pojazdu, jego wadliwą naprawą oraz w trakcie napraw lub konserwacji Pojazdu.

2. Ponadto z odpowiedzialności PROAMA wyłączone są:
  - 1) szkody eksploatacyjne,
  - 2) uszkodzenia lub zniszczenia w innych niż szyba czołowa, tylna lub boczna, szklanych elementach ubezpieczonego Pojazdu, w tym szyberdachów, reflektorów, lusterek, dachów szklanych,
  - 3) uszkodzenia lub zniszczenia nalepki kontrolnej,
  - 4) uszkodzenia lub zniszczenia powstałe w elementach ubezpieczonego Pojazdu związanych z Szybą to jest uszczelkach, listwach, uchwytach i innych elementach montażowych, chyba że ich uszkodzenie lub zniszczenie powstało jednocześnie z uszkodzeniem lub zniszczeniem Szyby lub gdy ich wymiana wynika z technologii naprawy lub wymiany Szyby.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem nie są objęte także szkody powstałe:
  - 1) podczas jazd wyścigowych i konkursowych oraz treningów do tych jazd,
  - 2) podczas użycia Pojazdu jako rekwizytu lub do jazd próbnych,
  - 3) w trakcie ruchu Pojazdów przeznaczonych do nauki jazdy,
  - 4) w Pojazdach zarejestrowanych jako TAXI,
  - 5) w Pojazdach używanych do transportu towarów niebezpiecznych,
  - 6) w Pojazdach wynajmowanych za opłatą, a także w Pojazdach używanych jako zastępcze i demonstracyjne przez podmioty w ramach prowadzonej działalności.

Szyby w Pojazdach, o których mowa w ust. 3., mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową po wcześniejszym uzyskaniu zgody PROAMA i opłaceniu dodatkowej składki.

### **§ 39. Postępowanie w razie zaistnienia szkody**

1. W razie zaistnienia szkody Ubezpieczony lub osoba kierująca Pojazdem zobowiązana jest:
  - 1) nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia szkody skontaktować się z PROAMA dzwoniąc na infolinię PROAMA, której nr telefonu znajduje się na polisie oraz na stronie [www.proama.pl](http://www.proama.pl),
  - 2) użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru,
  - 3) postępować zgodnie ze wskazówkami pracownika PROAMA,
  - 4) podać informacje związane z zawartą umową ubezpieczenia oraz zgłaszaną szkodą, o które został zapytany przez pracownika PROAMA,
  - 5) umożliwić PROAMA nawiązanie kontaktu telefonicznego z Ubezpieczonym w celu kontynuowania procesu likwidacji szkody,
  - 6) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku o którym mowa w ust. 1. pkt 1), PROAMA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie odszkodowawcze, jeżeli naruszenie to przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PROAMA ustalenie okoliczności i skutków szkody. Skutki braku poinformowania PROAMA o szkodzie nie następują, jeżeli PROAMA w terminie o któ-

rym mowa w ust. 1. pkt 1) otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

3. Jeżeli Ubezpieczony lub osoba kierująca Pojazdem umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1. pkt 2), PROAMA jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.  
W granicach sumy ubezpieczenia, PROAMA obowiązana jest zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1. pkt 2), o ile środki te były celowe, chociażby okazały się nieskuteczne.

#### **§ 40. Ustalenie wysokości i wypłata odszkodowania**

1. Wysokość Szkody odpowiada kosztowi naprawy lub wymiany szyby.
2. Wysokość odszkodowania odpowiada wysokości szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia.
3. O technicznej możliwości naprawy albo wymiany uszkodzonej lub zniszczonej szyby w ubezpieczonym pojeździe oraz o rodzaju szyby, która zostanie użyta do wymiany decyduje PROAMA, przy czym zastosowana do wymiany szyba musi być porównywalnej jakości co szyba, która uległa uszkodzeniu.
4. W przypadku szkód powstałych na terytorium RP, ustalenie wysokości odszkodowania następuje na podstawie uprzednio uzgodnionych kosztów naprawy lub wymiany szyby przez warsztat wykonujący naprawę wskazany przez PROAMA Ubezpieczonemu.
5. W przypadku, gdy szkody powstałe na terytorium RP nie zostaną naprawione przez warsztat wskazany przez PROAMA, wysokość odszkodowania zostanie ograniczona do kosztów naprawy lub wymiany szyby, jakie zostałyby poniesione gdyby naprawa lub wymiana była wykonana w warsztacie wskazanym przez PROAMA.
6. Jeżeli ustalony przez PROAMA koszt wymiany lub naprawy szyby przekracza sumę ubezpieczenia oraz w przypadku, o którym mowa w § 36 ust. 4., warunkiem wymiany lub naprawy szyby jest zobowiązanie Ubezpieczonego do pokrycia różnicy między rzeczywistymi kosztami naprawy lub wymiany szyby w ubezpieczonym pojeździe a kwotą, do której PROAMA ponosi odpowiedzialność. Jeżeli kwota, do której PROAMA ponosi odpowiedzialność nie wystarcza na pokrycie przez PROAMA w całości kosztów wymiany lub naprawy szyby w ubezpieczonym pojeździe, a Ubezpieczony nie wyraża zgody na pokrycie różnicy, o której mowa w zdaniu poprzednim, PROAMA wypłaca odszkodowanie w wysokości do której ponosi odpowiedzialność.
7. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 4., wypłacane jest na podstawie faktury wystawionej przez warsztat wskazany przez PROAMA dokonujący naprawy lub wymiany szyby, bezpośrednio na rzecz warsztatu wskazanego przez PROAMA dokonującego naprawy lub wymiany szyby.
8. Jeżeli:
  - 1) PROAMA nie dokona naprawy lub wymiany szyby w ubezpieczonym pojeździe w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia szkody; lub
  - 2) Ubezpieczający, Ubezpieczony albo osoba występująca w jego imieniu nie mogła skontaktować się z PROAMA w sposób określony w dokumencie ubezpieczenia z przyczyn od niej niezależnych; lub



- 3) Brak jest możliwości wymiany szyby przez PROAMA (np. brak odpowiedniego rodzaju szyby),  
Ubezpieczony może zlecić wykonanie usługi we własnym zakresie podmiotowi innemu niż warsztat wskazany przez PROAMA, a PROAMA zwróci udokumentowane koszty naprawy lub wymiany szyby w oparciu o fakturę VAT, podlegającą weryfikacji i akceptacji PROAMA, w granicach Sumy ubezpieczenia.
9. W przypadku szkód powstałych poza terytorium RP oraz w przypadkach, o którym mowa w ust. 7, ustalenie odszkodowania następuje na podstawie oryginałów imiennych rachunków lub faktur oraz oryginałów dowodów ich zapłaty, do wysokości rzeczywistych poniesionych kosztów, maksymalnie jednak do wysokości sumy ubezpieczenia.
10. W przypadku szkody powstałej za granicą RP koszty naprawy lub wymiany szyby w walucie obcej, przelicza się na złote według średniego kursu walut NBP obowiązującego w dniu ustalania kwoty podlegającej zwrotowi.

## **ROZDZIAŁ V – UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW**

### **Sekcja I. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – w Pojeździe**

#### **§ 41. Przedmiot ubezpieczenia**

Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Kierowcy oraz Pasażerów Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia w liczbie określonej w jego dowodzie rejestracyjnym.

#### **§ 42. Zakres ubezpieczenia**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje trwałe następstwa nieszczęśliwego wypadku w związku z ruchem Pojazdu w postaci Śmierci lub Trwałego uszczerbku na zdrowiu.

#### **§ 43. Zakres terytorialny**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje Nieszczęśliwe wypadki w związku z ruchem Pojazdu zaistniałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz Państw europejskich.

#### **§ 44. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia**

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia ma miejsce na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, z zastrzeżeniem, że jest ono możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych lub w czasie trwania takiej umowy.
2. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu na zasadach wskazanych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, nie później jednak niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.
3. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.

#### **§ 45. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA**

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się i kończy zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa w odniesieniu do danego Ubezpieczonego kończy się z dniem wypłaty świadczeń w wysokości sumy ubezpieczenia.

#### **§ 46. Suma ubezpieczenia**

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana odrębnie na każdego Ubezpieczonego, w tej samej wysokości dla wszystkich Ubezpieczonych.
2. Suma ubezpieczenia w odniesieniu do danego Ubezpieczonego ulega zmniejszeniu o kwoty świadczeń wypłaconych temu Ubezpieczonemu.

#### **§ 47. Składka ubezpieczeniowa**

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:

- 1) wysokości sumy ubezpieczenia,
- 2) rodzaju Pojazdu,
- 3) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczenia, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia.  
przy uwzględnieniu kategorii danych osobowych, określonych w ustawie z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w zakresie ich automatycznego przetwarzania w tym profilowania.

#### **§ 48. Wyłączenia odpowiedzialności**

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następstwa Nieszczęśliwych wypadków w związku z ruchem Pojazdu, jeżeli te wypadki zostały spowodowane:
  - 1) w przypadku Kierowcy:
    - a) przez Kierowcę w związku z jego Stanem nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu zgodnie z definicjami zawartymi w OWU albo będącego pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków,
    - b) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez niego przestępstwa,
    - c) podczas kierowania przez niego Pojazdem nieposiadającym ważnego badania technicznego, jeżeli stan techniczny Pojazdu miał wpływ na powstanie wypadku,
    - d) podczas prowadzenia Pojazdu, jeżeli Kierowca nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania danym rodzajem pojazdów, o ile miało to wpływ na powstanie wypadku lub nie był osobą upoważnioną do korzystania z Pojazdu,
    - e) w związku z popełnieniem przez niego samobójstwa lub samookaleczenia;
  - 2) w przypadku Pasażera Pojazdu – przez Pasażera w związku z jego Stanem nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu zgodnie z definicjami zawartymi w OWU albo narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków, jak również jeżeli Pasażer świadomie podjął jazdę

z Kierowcą prowadzącym Pojazd w Stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu zgodnie z definicjami zawartymi w OWU albo prowadzącym Pojazd pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków.

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje Nieszczęśliwych wypadków w związku z ruchem Pojazdu:

- 1) powstałych wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego lub udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, aktach terroryzmu lub sabotażu albo blokadach dróg;
- 2) stanowiących następstwo oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego;
- 3) powstałych w związku z okolicznościami, które spowodowały niedopuszczenie Pojazdu do ruchu lub niezaliczenie przez Pojazd badań technicznych, a w przypadku pojazdów podlegających rejestracji – odmowę zarejestrowania Pojazdu, jak też powstałych w trakcie wyścigów, rajdów i zawodów lub treningów do tych jazd, jak również podczas użycia Pojazdu jako rekwizytu lub do jazd próbnych;
- 4) spowodowanych umyślnie przez Kierowcę lub bliskie mu osoby lub upoważnione do korzystania z Pojazdu; w razie rażącego niedbalstwa świadczenie nie należy się, chyba że jego zapłata odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności;
- 5) stanowiących następstwo jakichkolwiek stanów chorobowych, w tym chorób psychicznych, zaburzeń umysłu lub świadomości bądź napadów epileptycznych, jak również wystąpienia zawału mięśnia sercowego lub udaru mózgu.

2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałe w związku z ruchem następujących pojazdów: motocykli, motorowerów, quadów, pojazdów używanych do celów specjalnych, wolnobieżnych maszyn budowlanych, wolnobieżnych maszyn rolniczych.

3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje doznanej przez Ubezpieczonego krzywdy, bólu oraz innych cierpień fizycznych lub moralnych.

#### **§ 49. Postępowanie w razie Nieszczęśliwego wypadku w związku z ruchem Pojazdu**

W razie zajścia Nieszczęśliwego wypadku w związku z ruchem Pojazdu Kierowca oraz Pasażerowie tego Pojazdu są zobowiązani:

- 1) przedsięwziąć dostępne i odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu zdarzenia oraz zapewnić pomoc medyczną poszkodowanym;
- 2) użyć wszelkich dostępnych środków w celu złagodzenia skutków zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w tym przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu;
- 3) zawiadomić PROAMA o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową w terminie 7 dni od daty jego zajścia, przedstawić okoliczności oraz posiadane dowody potwierdzające okoliczności zdarzenia i jego skutki. Jeżeli ze względu na stan zdrowia lub inną poważną przyczynę Ubezpieczony nie mógł wykonać tego obowiązku w powyższym terminie, jest on zobowiązany do jego wykonania w terminie 7 dni od momentu ustania tej przyczyny.

## **§ 50. Obowiązki zgłaszającego roszczenie**

1. PROAMA może zażądać od zgłaszającego roszczenie dokumentów i informacji, których nie może uzyskać samodzielnie działając na podstawie posiadanych upoważnień lub uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, albo które umożliwią samodzielne działanie PROAMA w oparciu o podstawy opisane powyżej, a są niezbędne do ustalenia okoliczności faktycznych zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, zasadności roszczenia i wysokości świadczenia. PROAMA ma prawo zwrócić się do zgłaszającego roszczenie o złożenie dokumentów znajdujących się w jego posiadaniu także wówczas, gdy może przyczynić się to do przyspieszenia likwidacji roszczenia.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany poddać się badaniom lekarskim lub badaniom diagnostycznym z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych, jeżeli będzie to niezbędne w celu ustalenia zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczeń, przy czym koszty tego badania ponosi PROAMA.
3. O ile będzie to niezbędne w celu ustalenia zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczeń ubezpieczeniowych, Ubezpieczony jest zobowiązany umożliwić PROAMA zasięganie informacji o stanie jego zdrowia, w tym zwolnić osoby trzecie posiadające takie informacje z obowiązku zachowania wobec PROAMA tajemnicy.

## **§ 51. Świadczenia ubezpieczeniowe**

1. W razie Śmierci Ubezpieczonego PROAMA wypłaci świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia.
2. W razie trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego PROAMA wypłaci świadczenie w wysokości 1% sumy ubezpieczenia za każdy 1% uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego, nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia.

## **§ 52. Ustalenie zasadności i wysokości świadczeń**

1. PROAMA wypłaci świadczenia wskazane w umowie ubezpieczenia po ustaleniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy Nieszczęśliwym wypadkiem w związku z ruchem Pojazdu, a Trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub Śmiercią Ubezpieczonego.
2. Ustalenie stopnia Trwałego uszczerbku na zdrowiu ma miejsce zgodnie z tabelami uszczerbków na zdrowiu stanowiącymi Załącznik nr 2 do OWU. W przypadku uszczerbków innych niż zawarte w tabelach uszczerbków na zdrowiu stopień uszczerbku ustalany jest w oparciu o zasady dotyczące orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu na potrzeby ubezpieczenia społecznego z tytułu wypadków przy pracy obowiązującymi w dacie Nieszczęśliwego wypadku w związku z ruchem Pojazdu.
3. Jeżeli Ubezpieczony doznał Trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł w następstwie tego samego Nieszczęśliwego wypadku w związku z ruchem Pojazdu, świadczenie z tytułu Śmierci stanowi różnicę pomiędzy sumą ubezpieczenia, a wypłaconą wcześniej kwotą z tytułu Trwałego uszczerbku na zdrowiu.
4. PROAMA ma prawo skierować Ubezpieczonego na dodatkowe badania lekarskie lub na wizytę do wskazanego przez siebie lekarza orzecznika. Koszty tych badań oraz wizyty pokrywa PROAMA.

## **Sekcja II. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – poza Pojazdem**

### **§ 53. Przedmiot ubezpieczenia**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie posiadacza Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest również życie i zdrowie członków rodziny ubezpieczonego posiadacza Pojazdu w chwili zawierania umowy ubezpieczenia: małżonka oraz wszystkich jego dzieci pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

### **§ 54. Zakres ubezpieczenia**

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje trwałe następstwa Nieszczęśliwego wypadku w postaci Śmierci lub Trwałego uszczerbku na zdrowiu.
2. Ponadto PROAMA pokryje koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z koniecznością:
  - 1) nabycia przez niego przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych;
  - 2) poddania się przez niego operacji plastycznej;pod warunkiem, że koszty te zostały poniesione w następstwie Nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową.

### **§ 55. Zakres terytorialny**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje Nieszczęśliwe wypadki zaistniałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz Państw europejskich.

### **§ 56. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia**

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia ma miejsce na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.
2. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.

### **§ 57. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA**

1. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne.
2. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa w odniesieniu do danego Ubezpieczonego kończy się z dniem wypłaty świadczeń w wysokości sumy ubezpieczenia.

### **§ 58. Suma ubezpieczenia**

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana odrębnie na każdego Ubezpieczonego, z tym zastrzeżeniem, iż wysokość sumy ubezpieczenia jest taka sama dla wszystkich Ubezpieczonych.
2. Suma ubezpieczenia w odniesieniu do danego Ubezpieczonego ulega zmniejszeniu o kwoty świadczeń wypłaconych temu Ubezpieczonemu w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia.

## **§ 59. Składka ubezpieczeniowa**

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana na podstawie:

- 1) wysokości sumy ubezpieczenia,
- 2) rodzaju Pojazdu,
- 3) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość świadczenia, o które Ubezpieczający był pytany przy zawarciu umowy ubezpieczenia w formularzach i innych pismach,  
przy uwzględnieniu kategorii danych osobowych, określonych w ustawie z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w zakresie ich automatycznego przetwarzania w tym profilowania.

## **§ 60. Wyłączenia odpowiedzialności**

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje następstw Nieszczęśliwych wypadków:
  - 1) powstałych w związku z ruchem Pojazdu, jeśli Ubezpieczony kierował tym Pojazdem lub przebywał w nim jako Pasażer;
  - 2) powstałych z winy umyślnej Ubezpieczonego; w razie rażącego niedbalstwa świadczenie nie należy się, chyba że jego zapłata odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 3) powstałych wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego oraz udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, aktach terroryzmu lub sabotażu, blokadach dróg, jak też stanowiących następstwo oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego;
  - 4) stanowiących następstwo chorób zawodowych, przewlekłych lub chronicznych, jak też na skutek zaburzeń psychicznych Ubezpieczonego lub napadów epileptycznych lub będących następstwem zawału serca lub udaru mózgu albo chorób tropikalnych;
  - 5) powstałych w związku z usiłowaniem lub dokonaniem przez Ubezpieczonego przestępstwa, samookaleczenia lub samobójstwa;
  - 6) powstałych w związku ze Stanem nietrzeźwości Ubezpieczonego lub po użyciu alkoholu zgodnie z definicjami zawartymi w OWU albo w związku z zażyciem przez niego narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii lub podobnie działających leków;
  - 7) będących następstwem leczenia lub zabiegów leczniczych, chyba że było to leczenie bezpośrednich następstw Nieszczęśliwego wypadku;
  - 8) spowodowanych posługiwaniem się wszelkiego rodzaju materiałami wybuchowymi i pirotechnicznymi w rozumieniu przepisów o materiałach wybuchowych;
  - 9) powstałych wskutek zawodowego lub wyczynowego uprawiania sportów, a także uprawiania sportów o ryzykownym charakterze, jak też w trakcie uczestnictwa w zawodach, treningach, zgrupowaniach oraz obozach sportowych nieobjętych programem szkolnym;
  - 10) powstałych w czasie przebywania Ubezpieczonego w miejscach, w których obowiązywał go zakaz przebywania.

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje doznanej przez Ubezpieczonego krzywdy, bólu oraz innych cierpień fizycznych lub moralnych.

### **§ 61. Postępowanie w razie nieszczęśliwego wypadku**

W razie zajścia Nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony jest zobowiązany:

- 1) przedsięwzięć dostępne i odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu zdarzenia oraz zapewnić pomoc medyczną poszkodowanym;
- 2) użyć wszelkich dostępnych środków w celu złagodzenia skutków zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w tym przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu;
- 3) zawiadomić PROAMA o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową w terminie 7 dni od daty jego zajścia, przedstawić okoliczności oraz posiadane dowody potwierdzające okoliczności zdarzenia i jego skutki. Jeżeli ze względu na stan zdrowia lub inną poważną przyczynę Ubezpieczony nie mógł wykonać tego obowiązku w powyższym terminie, jest on zobowiązany do jego wykonania w terminie 7 dni od momentu ustania tej przyczyny.

### **§ 62. Obowiązki zgłaszającego roszczenie**

1. PROAMA może zażądać od zgłaszającego roszczenie dokumentów i informacji, których nie może uzyskać samodzielnie działając na podstawie posiadanych upoważnień lub uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, albo które umożliwią samodzielne działanie PROAMA w oparciu o podstawy opisane powyżej, a są niezbędne do ustalenia okoliczności faktycznych zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, zasadności roszczenia i wysokości świadczenia. PROAMA ma prawo zwrócić się do zgłaszającego roszczenie o złożenie dokumentów znajdujących się w jego posiadaniu także wówczas, gdy może przyczynić się to do przyspieszenia likwidacji roszczenia.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany poddać się badaniom lekarskim lub badaniom diagnostycznym z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych, jeżeli będzie to niezbędne w celu ustalenia zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczeń, przy czym koszty tego badania ponosi PROAMA.
3. O ile będzie to niezbędne w celu ustalenia zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczeń ubezpieczeniowych, Ubezpieczony jest zobowiązany umożliwić PROAMA zasięgnięcie informacji o stanie jego zdrowia, w tym zwolnić osoby trzecie posiadające takie informacje z obowiązku zachowania wobec PROAMA tajemnicy.

### **§ 63. Świadczenia ubezpieczeniowe**

1. W razie Śmierci Ubezpieczonego PROAMA wypłaci świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia.
2. W razie Trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego PROAMA wypłaci świadczenie w wysokości 1% sumy ubezpieczenia za każdy 1% uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego, nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia.
3. W razie nabycia przez Ubezpieczonego przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych, Ubezpieczonemu zostaną zwrócone poniesione z tego tytułu koszty do wysokości 15% sumy ubezpieczenia.

4. W razie konieczności poddania się przez Ubezpieczonego operacji plastycznej, zostaną mu zwrócone poniesione z tego tytułu koszty do wysokości 10% sumy ubezpieczenia.

#### **§ 64. Ustalenie zasadności i wysokości świadczeń**

1. PROAMA wypłaci świadczenia wskazane w umowie ubezpieczenia po ustaleniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy Nieszczęśliwym wypadkiem, a Trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub Śmiercią Ubezpieczonego albo koniecznością poniesienia przez Ubezpieczonego kosztów objętych zakresem ubezpieczenia.
2. Ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu ma miejsce zgodnie z tabelami uszczerbków na zdrowiu stanowiącymi Załącznik nr 2 do OWU. W przypadku uszczerbków innych niż zawarte w tabelach uszczerbków na zdrowiu stopień uszczerbku ustalany jest w oparciu o zasady dotyczące orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu na potrzeby ubezpieczenia społecznego z tytułu wypadków przy pracy obowiązujące w dacie nieszczęśliwego wypadku.
3. Jeżeli Ubezpieczony doznał Trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł w następstwie tego samego Nieszczęśliwego wypadku, świadczenie z tytułu Śmierci stanowi różnicę pomiędzy sumą ubezpieczenia, a wypłaconą wcześniej kwotą z tytułu Trwałego uszczerbku na zdrowiu.
4. Koszty objęte zakresem ubezpieczenia ustala się na podstawie oryginałów faktur, rachunków lub innych dowodów poniesienia tych kosztów, przy czym zwracane są wyłącznie koszty poniesione w ciągu 2 lat od zajścia Nieszczęśliwego wypadku.
5. PROAMA ma prawo skierować Ubezpieczonego na dodatkowe badania lekarskie lub na wizytę do wskazanego przez siebie lekarza orzecznika. Koszty tych badań oraz wizyty pokrywa PROAMA.

## **ROZDZIAŁ VI – UBEZPIECZENIE ZIELONA KARTA**

#### **§ 65. Przedmiot ubezpieczenia**

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna posiadacza lub kierowcy zarejestrowanego w Rzeczypospolitej Polskiej wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu za szkody wyrządzone osobom trzecim, powstałe w związku z ruchem tego Pojazdu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, na terytorium państw należących do Systemu Zielonej Karty, z wyłączeniem państw, których biura narodowe są sygnatariuszami Porozumienia Wielostronnego.

#### **§ 66. Zakres ubezpieczenia**

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną posiadacza lub Kierowcy za wyrządzone osobom trzecim szkody, za które ponoszą oni odpowiedzialność zgodnie z prawem państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem że jeżeli poszkodowany i posiadacz lub Kierowca są obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej i mają w niej stałe miejsce zamieszkania, ochroną ubezpieczeniową jest objęta odpowiedzialność tych osób ponoszona zgodnie z prawem polskim, o ile taka właściwość jest przewidziana w prawie państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową.



2. Jeżeli zgodnie z prawem państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową, warunki odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub Kierowcy za wyrządzone osobom trzecim szkody są węższe niż zakres ochrony przewidzianej w umowie ubezpieczenia, odpowiedzialność PROAMA z umowy ubezpieczenia jest ograniczona zgodnie z prawem tego państwa.

### **§ 67. Zespół pojazdów**

1. Jeżeli szkoda została wyrządzona ruchem zespołu pojazdów lub pojazdów złączonych w celu holowania, ochroną ubezpieczeniową jest objęta odpowiedzialność cywilna posiadacza lub kierowcy pojazdu ciągnącego lub holującego za szkody spowodowane przyczepą lub pojazdem holowanym, które w chwili zdarzenia były złączone z pojazdem ciągnącym lub holującym albo odłączyły się od niego i jeszcze toczyły, o ile taka odpowiedzialność posiadacza lub kierowcy pojazdu ciągnącego lub holującego jest przewidziana w prawie państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową.
2. Jeżeli szkoda została wyrządzona ruchem zespołu pojazdów, ochroną ubezpieczeniową jest objęta odpowiedzialność cywilna posiadacza przyczepy za szkody spowodowane przyczepą, która w chwili zdarzenia nie była złączona z pojazdem ciągnącym albo odłączyła się od niego i przestała się już toczyć, o ile taka odpowiedzialność posiadacza lub kierowcy pojazdu ciągnącego jest przewidziana w prawie państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową.
3. W powyższych sytuacjach ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje jednak odpowiedzialności cywilnej wskazanych tam osób za szkody wyrządzone w związku z ruchem:
  - 1) pojazdu ciągnącego lub holującego – w przyczepie lub pojeździe holowanym;
  - 2) przyczepy lub pojazdu holowanego – w pojeździe ciągnącym lub holującymchyba że taka odpowiedzialność jest przewidziana w prawie państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową.

### **§ 68. Zawarcie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia**

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia ma miejsce na zasadach wskazanych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, z zastrzeżeniem, że jest ono możliwe tylko łącznie z zawarciem z PROAMA umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych lub w czasie trwania takiej umowy.
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na czas określony do końca umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych nie krócej jednak niż na okres 15 dni.
3. Na wniosek Ubezpieczającego PROAMA wydaje Międzynarodową Kartę Ubezpieczenia Samochodowego („Zieloną Kartę”), w której są wskazane m.in. państwa należące do Systemu Zielonej Karty, na których terytorium jest udzielana ochrona ubezpieczeniowa.
4. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu na zasadach wskazanych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, nie później jednak niż z chwilą rozwiązania zawartej z PROAMA umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

## **§ 69. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA**

1. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, nie wcześniej jednak niż z chwilą przekroczenia przez wskazany w umowie ubezpieczenia Pojazd granicy państwa, na którego terytorium jest udzielana ochrona ubezpieczeniowa.
2. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się na zasadach określonych w Rozdziale VII Postanowienia wspólne, nie później jednak niż z chwilą powrotnego przekroczenia przez wskazany w umowie ubezpieczenia Pojazd granicy państwa, na którego terytorium jest udzielana ochrona ubezpieczeniowa.

## **§ 70. Suma gwarancyjna**

1. Suma gwarancyjna jest równa sumie gwarancyjnej obowiązującej w państwie, na którego terytorium jest udzielana ochrona ubezpieczeniowa, jednak wynosi nie mniej niż równowartość sumy gwarancyjnej w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, wskazanej w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Przy przeliczeniu sumy gwarancyjnej, o której mowa powyżej, stosuje się średni kurs walut obcych ogłaszany przez NBP obowiązujący w dniu wyrządzenia szkody.
2. Jeżeli zgodnie z prawem państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową, suma gwarancyjna odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub Kierowcy Pojazdu za wyrządzone osobom trzecim szkody jest niższa niż suma gwarancyjna przewidziana w umowie ubezpieczenia, PROAMA wypłaca odszkodowanie do wysokości sumy gwarancyjnej zgodnie z prawem tego państwa.
3. Sumy gwarancyjne dotyczą jednego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, bez względu na liczbę poszkodowanych.

## **§ 71. Składka ubezpieczeniowa**

Składka ubezpieczeniowa jest ustalana z zastosowaniem kryteriów przyjętych przy ustalaniu składki w umowie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz czasu trwania odpowiedzialności PROAMA.

## **§ 72. Wyłączenia odpowiedzialności**

PROAMA nie ponosi odpowiedzialności za poniższe szkody, chyba że zgodnie z prawem państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową, posiadacz lub Kierowca ponosi odpowiedzialność za takie szkody:

- 1) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, wyrządzone przez Kierowcę posiadaczowi Pojazdu, co dotyczy również sytuacji, w której posiadacz Pojazdu, którym szkoda została wyrządzona, jest posiadaczem lub współposiadaczem Pojazdu, w którym szkoda została wyrządzona;
- 2) wynikłe w przewożonych za opłatą ładunkach, przesyłkach lub bagażu, chyba, że odpowiedzialność za powstałą szkodę ponosi posiadacz innego pojazdu niż Pojazd przewożący te przedmioty;
- 3) polegające na utracie gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych i podobnych;
- 4) polegające na zanieczyszczeniu lub skażeniu środowiska.

### **§ 73. Obowiązki Ubezpieczonego**

1. Ubezpieczony jest zobowiązany posiadać Zieloną Kartę na terytorium państwa, w którym jest udzielana ochrona ubezpieczeniowa i okazywać ją na żądanie uprawnionych organów zgodnie z prawem tego państwa. PROAMA nie ponosi odpowiedzialności za skutki niewykonania tego obowiązku.
2. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczony jest zobowiązany:
  - 1) przedsięwziąć dostępne i odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu zdarzenia, starać się złagodzić skutki zdarzenia oraz zapewnić pomoc medyczną poszkodowanym, jak również w miarę możliwości zabezpieczyć ich mienie;
  - 2) użyć wszelkich dostępnych środków w celu zapobieżenia kolejnej szkodzie lub zwiększeniu się jej rozmiarów oraz starać się o zebranie dowodów pozwalających na ustalenie okoliczności zdarzenia oraz rodzaju i rozmiarów szkody;
  - 3) niezwłocznie zawiadomić policję o zdarzeniu, o ile doszło do wypadku z ofiarami w ludziach lub w okolicznościach uzasadniających przypuszczenie, że powstał w wyniku bądź w związku z popełnieniem przestępstwa;
  - 4) udzielić uczestnikom zdarzenia niezbędnych informacji koniecznych do identyfikacji PROAMA (w tym podać dane dotyczące umowy ubezpieczenia), a w razie zderzenia z innym pojazdem ustalić w miarę możliwości nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym posiadacz tego pojazdu zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej;
  - 5) zawiadomić PROAMA o zdarzeniu w terminie 7 dni od daty jego zajścia, przedstawić okoliczności oraz posiadane dowody potwierdzające okoliczności zdarzenia i rozmiar szkody, jak też udzielić PROAMA pomocy w dochodzeniu roszczeń przeciwko sprawcy szkody.
3. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił powyższych obowiązków, a miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu jego odpowiedzialności cywilnej bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody, PROAMA może dochodzić od niego zwrotu takiej części odszkodowania, jaka nie zostałaby wypłacona, gdyby obowiązki te zostały należycie wykonane.
4. Ubezpieczony jest zobowiązany zawiadomić PROAMA o wystąpieniu poszkodowanego przeciwko niemu na drogę sądową, jak też o wszczęciu przeciwko niemu postępowania karnego, karno-skarbowego, administracyjnego, cywilnego lub postępowania karnego w trybie administracyjnym w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym z którego wywodzone są skutki prawne.

### **§ 74. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania**

1. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub Kierowcy określonych przez prawo właściwego państwa zgodnie z zakresem umowy ubezpieczenia, na warunkach i do wysokości sumy gwarancyjnej określonych w umowie ubezpieczenia.
2. PROAMA nie pokrywa kosztów zastępstwa procesowego posiadacza lub Kierowcy w postępowaniu cywilnym dotyczącym roszczeń poszkodowanego, jeżeli zastępstwo to zostało ustanowione bez jej uprzedniej zgody, chyba że prawo państwa,

na którego terytorium miało miejsce zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową stanowi inaczej.

3. PROAMA nie pokrywa również kosztów obrońcy posiadacza lub Kierowcy we wszczętym przeciwko nim postępowaniu karnym, karno-administracyjnym lub o podobnym charakterze, ani nałożonych na nich jakichkolwiek kar pieniężnych, grzywien lub płatności o podobnym charakterze.
4. Zaspokojenie lub uznanie przez posiadacza lub Kierowcę roszczeń poszkodowanego lub złożenie oświadczenia o przyjęciu odpowiedzialności bez uprzedniej zgody PROAMA nie ma skutków prawnych względem PROAMA.

## **§ 75. Roszczenia zwrotne**

1. PROAMA przysługuje prawo dochodzenia zwrotu wypłaconego odszkodowania od Kierowcy, a jeżeli ten działał za zgodą posiadacza Pojazdu, solidarnie od posiadacza i Kierowcy, jeżeli Kierowca:
  - 1) wyrządził szkodę umyślnie lub w Stanie po użyciu alkoholu lub w Stanie nietrzeźwości albo będąc pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych środków zmieniających świadomość lub upośledzających sprawność psychofizyczną;
  - 2) wszedł w posiadanie Pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa;
  - 3) nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania danym rodzajem Pojazdów, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o poćgic za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa;
  - 4) zbiegł z miejsca zdarzenia;
  - 5) posługiwał się sfałszowaną Zieloną Kartą albo posługiwał się nią po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia.
2. Stan po użyciu alkoholu lub nietrzeźwości, fakt znajdowania się pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych środków zmieniających świadomość lub upośledzających sprawność psychofizyczną oraz uprawnienia do kierowania Pojazdem ocenia się według prawa państwa, na którego terytorium miało miejsce zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową.
3. PROAMA przysługuje również prawo dochodzenia zwrotu wypłaconego odszkodowania solidarnie od posiadacza i kierowcy, jeżeli Pojazd, w związku z którego ruchem powstała szkoda, nie posiadał w chwili zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową ważnego badania technicznego zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym, a stan techniczny Pojazdu miał wpływ na powstanie wypadku.

## **§ 76. Postanowienia końcowe**

Pojęcia użyte w niniejszym Rozdziale, a nie zdefiniowane w załączniku do OWU, mają znaczenie nadane im w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

## ROZDZIAŁ VII – POSTANOWIENIA WSPÓLNE

### § 77. Zawarcie umowy ubezpieczenia

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta wyłącznie na rachunek Ubezpieczonych zdefiniowanych odrębnie dla każdego rodzaju ubezpieczenia.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na 12 miesięcy, chyba że zapisy rozdziałów II-VI stanowią inaczej lub umówiono się inaczej.
3. Zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na podstawie wniosku Ubezpieczającego, w tym złożonego na formularzu PROAMA albo za pośrednictwem serwisu internetowego PROAMA (drogą elektroniczną) lub telefonu (ustnie) oraz akceptacji tego wniosku przez PROAMA. Wniosek ubezpieczeniowy stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
4. Umowa ubezpieczenia może również zostać zawarta na podstawie oferty złożonej Ubezpieczającemu przez PROAMA w tym drogą elektroniczną lub ustnie w trakcie rozmowy telefonicznej i akceptacji tej oferty przez Ubezpieczającego. Oferta zawarcia umowy ubezpieczenia stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
5. Wniosek ubezpieczeniowy lub oferta zawarcia umowy ubezpieczenia składane ustnie lub drogą elektroniczną są odpowiednio utrwalane przez PROAMA, w sposób zapewniający ich integralność, niezmienność oraz możliwość odtworzenia.
6. PROAMA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od dostarczenia przez Ubezpieczającego wskazanych przez nią dokumentów, udzielenia określonych informacji lub spełnienia innych wymogów.
7. Umowa ubezpieczenia jest zawarta z chwilą zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty w terminie ustalonym przy zawieraniu umowy ubezpieczenia. Opłacenie składki ubezpieczeniowej lub jej raty po tym terminie nie wywołuje żadnych skutków prawnych, a zapłacona składka lub jej pierwsza rata są niezwłocznie zwracane przez PROAMA, chyba że umówiono się, że zostaną one zaliczone na poczet składki z tytułu innej umowy ubezpieczenia zawieranej przez Ubezpieczającego z PROAMA.
8. Zawarcie umowy ubezpieczenia i jej warunki potwierdza polisa ubezpieczeniowa.

### § 78. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PROAMA nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. W razie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, rozwiązuje się ona z dniem otrzymania przez PROAMA oświadczenia Ubezpieczającego.
2. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
  - 1) z upływem okresu, na jaki była zawarta;
  - 2) z dniem przeniesienia prawa własności wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu na osobę trzecią, z wyjątkiem przeniesienia tego prawa na posiadacza Pojazdu, chyba że PROAMA wyrazi zgodę na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia na osobę trzecią;
  - 3) z dniem wyrejestrowania wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu;
  - 4) z chwilą wypłaty odszkodowania za Szkodę całkowitą lub Kradzież Pojazdu;

- 5) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia;
  - 6) w przypadkach odrębnie wskazanych w rozdziałach II-VI.
3. PROAMA może rozwiązać umowę ubezpieczenia z ważnych powodów w drodze wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym. Ważnymi powodami uzasadniającymi rozwiązanie umowy ubezpieczenia jest umyślne podanie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego nieprawdziwych informacji przy zawieraniu umowy, mających wpływ na ocenę prawdopodobieństwa powstania zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub wysokość składki albo okoliczności dotyczących powstania tego zdarzenia lub mających wpływ na wysokość odszkodowania lub świadczenia, zaś w przypadku umowy ubezpieczenia Autocasco również negatywny wynik Inspekcji Pojazdu lub uniemożliwienie PROAMA jej dokonania w terminie 30 dni od dnia, w którym Inspekcja miała być przeprowadzona. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta przed rejestracją Pojazdu, ważnym powodem rozwiązania umowy ubezpieczenia w tym trybie jest również niezarejestrowanie Pojazdu w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy.

### **§ 79. Czas trwania odpowiedzialności PROAMA**

1. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się z dniem następnym po opłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, chyba że zapisy rozdziałów II -VI stanowią inaczej lub umówiono się inaczej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia, chyba że zapisy rozdziałów II-VI stanowią inaczej lub umówiono się inaczej.
3. Ochroną ubezpieczeniową są objęte zdarzenia zdefiniowane odrębnie dla każdego rodzaju ubezpieczenia, które miały miejsce w czasie trwania odpowiedzialności PROAMA.

### **§ 80. Sumy ubezpieczenia i sumy gwarancyjne oraz limity odpowiedzialności**

1. Suma ubezpieczenia lub suma gwarancyjna, ustalone zgodnie z OWU i wskazane w umowie ubezpieczenia, stanowią górną granicę odpowiedzialności PROAMA w zakresie danego rodzaju ubezpieczenia.
2. W zakresie danego rodzaju ubezpieczenia mogą być również ustalone limity odpowiedzialności dotyczące poszczególnych zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową lub określonych odszkodowań lub innych świadczeń. Limity te są wskazane w OWU lub umowie ubezpieczenia.

### **§ 81. Składka ubezpieczeniowa**

1. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana według taryfy składek obowiązującej w dniu złożenia przez Ubezpieczającego wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub w dniu złożenia przez PROAMA oferty zawarcia takiej umowy, na podstawie kryteriów wskazanych odrębnie dla poszczególnych rodzajów ubezpieczenia.
2. Składka ubezpieczeniowa jest płatna jednorazowo przy zawieraniu umowy ubezpieczenia lub w dwóch ratach w terminach i w wysokości wskazanych w umowie ubezpieczenia, o ile nie umówiono się inaczej.
3. W razie niezapłacenia w terminie kolejnej raty składki, PROAMA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty zaległej raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności PROAMA z upływem tego terminu i rozwiązanie umowy ubezpieczenia z następnym dniem.

4. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od dnia, gdy zaszła ta okoliczność, jednak nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia, a druga strona może w terminie 14 dni od otrzymania takiego żądania wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
5. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w którym PROAMA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
6. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem przewidzianego w niej okresu, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia, ustalonej proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.

## **§ 82. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego**

1. Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani podać do wiadomości PROAMA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PROAMA zapytywała przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz zawiadamiać o ich zmianie w trakcie jej trwania, nie później niż w ciągu 7 dni od zaistnienia tych zmian.
2. Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani nie później niż w terminie 14 dni od zmiany właściciela Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia lub jego wyrejestrowania, poinformować PROAMA o tym fakcie.
3. Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani poinformować PROAMA o utracie dokumentów wskazanych w umowie ubezpieczenia Pojazdu albo kluczyków lub innych urządzeń służących do otwarcia lub uruchomienia tego Pojazdu niezwłocznie, nie później niż następnego dnia od dowiedzenia się o ich utracie, jak też w tym terminie zawiadomić policję o tym fakcie.
4. PROAMA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności nie podanych do wiadomości PROAMA wskutek niedopełnienia powyższych obowiązków, przy czym jeżeli do ich niedopełnienia doszło z winy umyślnej Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową i jego następstwa są skutkiem niepodanych lub nieprawdziwych okoliczności.

## **§ 83. Wypłata odszkodowania i innych świadczeń**

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, PROAMA informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia lub odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PROAMA lub wysokości świadczenia lub odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może również zgłosić Ubezpieczo-

ny lub jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia.

3. Odszkodowanie i inne świadczenia są ustalane i wypłacane w złotych, z wyjątkiem ubezpieczenia Zielona Karta, w którym odszkodowanie lub świadczenie może zostać ustalone i wypłacone w walucie obcej. Kwoty wyrażone w walutach obcych są przeliczane przy ustaleniu odszkodowania lub świadczenia na złote przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych zgodnie z ostatnią tabelą ogłoszoną przez Narodowy Bank Polski.
4. PROAMA wypłaca odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Jeżeli w terminie określonym w ust 4 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, wówczas odszkodowanie lub świadczenie zostanie wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe z tym, że PROAMA wypłaca bezsporną część odszkodowania lub świadczenia w terminie określonym w ust 4 oraz zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczeń w całości lub w części.
6. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, PROAMA informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia lub odszkodowania. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej oraz inne pouczenia i informacje wymagane przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

#### **§ 84. Regres ubezpieczeniowy**

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na PROAMA roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PROAMA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem PROAMA.
2. Nie przechodzą na PROAMA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany udzielić PROAMA pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty oraz udzielić niezbędnych informacji.
4. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PROAMA zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PROAMA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostało ujawnione po wypłacie odszkodowania, PROAMA może żądać zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.



## § 85. Reklamacje

1. Będący osobą fizyczną Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uposażony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia do otrzymania odszkodowania lub świadczenia („Klient”) może składać w każdym czasie zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Generali, w tym skargi i zażalenia („reklamacje”). Reklamacje mogą być składane również przez poszukującego ochrony ubezpieczeniowej lub zleceniodawcę gwarancji ubezpieczeniowej, jak również ubezpieczających lub ubezpieczonych, w tym będących osobami prawnymi lub spółkami nie posiadającymi osobowości prawnej.
2. Reklamacje mogą być składane:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście w siedzibie Generali, ul. Postępu 15 B, 02-676 Warszawa lub jednostce obsługującej klientów, albo przesyłane przesyłką pocztową,
  - 2) ustnie – telefonicznie pod numerem +48 815 815 815 albo osobiście do protokołu podczas wizyty klienta w miejscu, o którym mowa w pkt 1 powyżej,
3. Reklamacja powinna zawierać dane Klienta umożliwiające jego identyfikację, numer polisy oraz zastrzeżenia zgłaszane przez Klienta.
4. Generali rozpatruje reklamację niezwłocznie po jej otrzymaniu. Odpowiedź na reklamację jest udzielana bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od chwili otrzymania reklamacji, chyba że mają miejsce szczególnie skomplikowane okoliczności, uniemożliwiające rozpatrzenie reklamacji i udzielenia odpowiedzi w tym terminie. W takim przypadku Generali poinformuje Klienta, który złożył reklamację o przyczynach opóźnienia, okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
5. Odpowiedź na reklamację jest udzielana w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika. Na wniosek Klienta odpowiedź na reklamację może być dostarczona pocztą elektroniczną.
6. Spór między Klientem a Generali może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientami a podmiotami rynku finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przed Rzecznikiem Finansowym ([www.rf.gov.pl](http://www.rf.gov.pl))
7. Skargi i zażalenia składane przez inne podmioty, niż wymienione w ust. 1 powyżej lub w innej formie, niż określona w ust. 2 powyżej, dotyczące działania lub zaniechania Generali związanego z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia, powinny zawierać dane i informacje, o których mowa w ust. 3 powyżej. Skargi i zażalenia, o których mowa w zdaniu poprzedzającym są rozpatrywane w terminie 30 dni od ich otrzymania przez Generali, najpóźniej w terminie 14 dni od wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do ich załatwienia. Generali informuje zainteresowanego o sposobie załatwienia skargi lub zażalenia niezwłocznie po ich rozpatrzeniu, w sposób uzgodniony z tą osobą. Do skarg i zażeń składanych zgodnie z niniejszym ustępem nie mają zastosowania postanowienia ust.4-6 powyżej.
8. Niezależnie od powyższego Klient może składać skargi i zażalenia na działalność Generali do uprawnionych organów, np. Komisji Nadzoru Finansowego, miejskiego lub powiatowego Rzecznika Konsumentów oraz innych organów zajmujących się ochroną klientów podmiotów rynku finansowego.

9. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich), istnieje możliwość pozasądowego rozstrzygania sporów dotyczących zobowiązań umownych wynikających z internetowych umów sprzedaży lub umów o świadczenie usług zawieranych między konsumentami mieszkającymi w Unii Europejskiej a przedsiębiorcami mającymi siedzibę w Unii Europejskiej. Rozstrzyganie ww. sporów odbywa się za pośrednictwem platformy ODR dostępnej pod następującym adresem: <https://webgate.ec.europa.eu/odr/main/?event=main.home.show&lng=PL>. Adres poczty elektronicznej Generali: [centrumklienta@proama.pl](mailto:centrumklienta@proama.pl).
10. Podmioty określone w ust. 1, mogą składać zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez brokerów ubezpieczeniowych, agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, wykonujących czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń (zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej), w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową, w sposób ustalony przez te podmioty rynku finansowego.
11. Generali podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

#### **§ 86. Zawiadomienia i oświadczenia**

Zawiadomienia oraz oświadczenia dotyczące umowy ubezpieczenia mogą być składane na piśmie lub w trakcie rozmowy telefonicznej rejestrowanej i archiwizowanej przez PROAMA, jak też za pośrednictwem serwisu internetowego PROAMA lub pocztą elektroniczną, z wyjątkiem oświadczeń dotyczących odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub jej wypowiedzenia, które mogą być składane wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz innych zawiadomień i oświadczeń składanych w formie wymaganej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

#### **§ 87. Prawo i sąd właściwy**

1. Umowa ubezpieczenia jest zawierana zgodnie z prawem polskim, a w sprawach w niej nieuregulowanych zastosowanie mają obowiązujące przepisy tego prawa, w szczególności Kodeksu cywilnego i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
2. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów z umowy ubezpieczenia jest sąd właściwości ogólnej lub sąd właściwy miejscowo ze względu na miejsca zamieszkania lub siedzibę Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego lub innej osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia, jak również sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia.
3. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia mogą być również rozpatrywane przez sądy polubowne przy Komisji Nadzoru Finansowego lub Rzeczniku Finansowym zgodnie z regulaminami tych sądów, o ile tak się umówiono.

## § 88. Postanowienia końcowe

Niniejsze OWU zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu Generali i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 25 czerwca 2020 r.

Jakub Jacewicz



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.

Arkadiusz Wiśniewski



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.

## ZAŁĄCZNIKI DO OWU

### Załącznik 1. Definicje

Poniższe pojęcia użyte w OWU mają następujące znaczenie:

- 1) **Autoryzowana Stacja Obsługi** – warsztat naprawczy uprawniony do dokonywania napraw pojazdów danej marki na podstawie umowy zawartej z producentem lub oficjalnym importerem tych pojazdów;
- 2) **Awaria** – unieruchomienie Pojazdu lub niemożność dalszej nim jazdy z przyczyn wewnętrznych, niezależnie od ich rodzaju (mechaniczne, elektroniczne, brak paliwa lub zatankowanie niewłaściwego jego rodzaju, itp.), a także przebicie opony lub dętki Pojazdu oraz rozładowanie jego akumulatora;
- 3) **Cena nabycia Pojazdu** – ustalona w fakturze zakupu wartość Pojazdu wraz z wyposażeniem montowanym fabrycznie i wyposażeniem montowanym przez autoryzowanego dealera danej marki pojazdów, z wyłączeniem opłat gwarancyjnych, opłat za dostawę, składek ubezpieczeniowych, opłat administracyjnych lub opłat za tablice rejestracyjne;
- 4) **Części producenta pojazdu** – materiały i części zamienne oznaczone bezpośrednio lub na opakowaniu logiem lub znakiem towarowym producenta pojazdu, stosowane przez tego producenta do fabrycznego montażu Pojazdu;
- 5) **Inspekcja Pojazdu** – identyfikacja i oględziny Pojazdu zgłoszonego jako przedmiot ubezpieczenia w celu weryfikacji i ustalenia danych tego Pojazdu i jego stanu technicznego, przy czym:
  - a) wynik inspekcji Pojazdu uważa się za pozytywny, jeżeli dane Pojazdu i jego stan techniczny są zgodne z danymi podanymi przez Ubezpieczającego, jak również wtedy, gdy Ubezpieczający nie został poinformowany o jej wyniku negatywnym w ciągu 72 godzin od zakończenia oględzin Pojazdu,
  - b) wynik Inspekcji Pojazdu uważa się za negatywny, jeżeli dane Pojazdu lub jego stan techniczny nie są zgodne z danymi podanymi przez Ubezpieczającego, w szczególności gdy:
    - Pojazd nie posiada aktualnych badań technicznych,
    - Pojazd nie jest użytkowany zgodnie z danymi podanymi przez Ubezpieczającego,

- Pojazd lub jego elementy posiadają inne numery identyfikacyjne niż podane przez Ubezpieczającego;
- 6) **Kierowca** – osoba fizyczna upoważniona do korzystania z wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu i kierująca tym Pojazdem;
- 7) **Klasa Pojazdu** – (segment Pojazdu) grupa pojazdów wyodrębniona ze względu na ich wymiary, wyposażenie i przeznaczenie;
- 8) **Kradzież** – czyn określony w art. 278 (kradzież), w art. 279 (kradzież z włamaniem), w art. 280 (rozbój) lub art. 282 (wymuszenie rozbójnicze) Kodeksu karnego;
- 9) **Nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły i niespodziewany stan chorobowy, zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający udzielenia mu natychmiastowej pomocy medycznej;
- 10) **Naprawa szyby** – usługa polegającej na naprawieniu szyby w technologii gwarantującej przywrócenie szyby do stanu sprzed szkody;
- 11) **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane wyłącznie przyczyną zewnętrzną, niezależne od woli Ubezpieczonego;
- 12) **Nieszczęśliwy wypadek komunikacyjny** – Nieszczęśliwy wypadek w związku z ruchem jakiegokolwiek pojazdu, któremu uległ Ubezpieczony jako Kierowca lub Pasażer tego lub innego pojazdu, jak też jako rowerzysta lub pieszy;
- 13) **Nieszczęśliwy wypadek w związku z ruchem Pojazdu** – nieszczęśliwy wypadek, który ma miejsce w związku z ruchem wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu, jak też podczas wsiadania i wysiadania z tego Pojazdu, w trakcie jego zatrzymania lub postoju na trasie jazdy, podczas naprawy spowodowanej awarią w czasie jazdy oraz w czasie jego parkowania;
- 14) **Okres eksploatacji Pojazdu** – okres liczony od daty pierwszej rejestracji Pojazdu, dokonanej w roku jego produkcji, a jeżeli pierwsza rejestracja nastąpiła w kolejnym roku po roku produkcji lub data pierwszej rejestracji nie jest znana, to liczony od 31 grudnia roku produkcji Pojazdu;
- 15) **Osoba bliska** – współmałżonek, konkubent, konkubina, dzieci (również przysposobione), rodzeństwo i rodzice;
- 16) **Osoba upoważniona do korzystania z Pojazdu** – osoba, która może korzystać z Pojazdu za wiedzą i zgodą właściciela Pojazdu albo uprawniona do korzystania z Pojazdu na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 17) **Państwo europejskie** – Albania, Andora, Austria, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia, Malta, Monako, Niemcy, Norwegia, Portugalia, Rumunia, San Marino, Serbia, Czarnogóra, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, Watykan, Węgry, Wielka Brytania i Włochy oraz europejska część Rosji i europejska część Turcji, przy czym przez:
  - a) Europejską część Rosji rozumie się następujące jednostki podziału administracyjnego terytorium Federacji Rosyjskiej: Okręg Centralny, Okręg Północno-Zachodni (bez Nienieckiego Okręgu Autonomicznego i Republiki Komii), Okręg Wołżański, Obwód Wołgogradzki, Obwód Rostowski, Republika Kałmucji, Obwód Astrachański oraz Kraj Stawropolski);

- b) Europejską część Turcji rozumie się Trację (obszar Turcji od strony europejskiej do Morza Marmara oraz cieśnin Bosfor i Dardanele);
- 18) **Partner** – osoba, z którą posiadacz wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu pozostaje w nieformalnym związku i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe, przy czym obie te osoby są stanu wolnego;
- 19) **Pasażer Pojazdu** – każda osoba podróżująca wskazanym w umowie ubezpieczenia Pojazdem, z wyłączeniem jego Kierowcy oraz osób w nim przewożonych za opłatą i autostopowiczów;
- 20) **Pojazd** - wskazany na Polisie pojazd mechaniczny zdefiniowany w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- 21) **Przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze** – odpowiednio przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze określone w obowiązujących przepisach dotyczących świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 22) **Sporty o ryzykownym charakterze** – alpinizm, wspinaczka wysoko- górską, baloniarstwo, lotniarstwo, motolotniarstwo, paralotniarstwo, szybownictwo oraz pilotowanie jakichkolwiek statków powietrznych, rafting, skoki do wody lub inne sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, nurkowanie przy użyciu sprzętu specjalistycznego, narciarstwo i snowboard ekstremalny, skoki na linie, spadochroniarstwo, speleologia, sporty motorowe i motorowodne, sporty i sztuki walki, myślistwo, jazda konna, bobsleje, skoki narciarskie, jazda na nartach wodnych, kitesurfing, udział w wyścigach wszelkiego rodzaju oraz jazdach próbnych, a także próbach szybkościowych poza lekkoatletyką i pływaniem;
- 23) **Stan nietrzeźwości** – stan organizmu, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi powyżej 0,5 promila alkoholu albo obecności w wydychanym powietrzu wynosi lub prowadzi do stężenia przekraczającego powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm<sup>3</sup>;
- 24) **Stan po użyciu alkoholu** – stan organizmu, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi od 0,2 promila alkoholu do 0,5 promila alkoholu albo obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm<sup>3</sup>;
- 25) **Suma ubezpieczenia** - wskazana w Polisie, ustalona zgodnie z postanowieniami OWU kwota, stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PROAMA.
- 26) **Szkoda** – w ubezpieczeniu Autocasco – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie Pojazdu, w tym jego Wyposażenia powstałe w ramach jednego zdarzenia; w ubezpieczeniu Autoszyby - zniszczenie lub uszkodzenie szyby, niezależne od woli Ubezpieczonego lub osoby korzystającej z Pojazdu, powstałe w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej; w ubezpieczeniu Assistance – zdarzenie powodujące unieruchomienie Pojazdu wskutek Wypadku, Awarii lub Kradzieży Pojazdu;
- 27) **Szkoda eksploatacyjna** – w ubezpieczeniu Autoszyby – zużycie szyby oraz elementów z nią związanych (tj. uszczelki, listwy, uchwyty oraz inne elementy montujące szybę w Pojeździe) związane z użytkowaniem ubezpieczonego Pojazdu;
- 28) **Szkoda spowodowana przez żywy i zwierzęta** – szkody powstałe w wyniku nagłego działania siły mechanicznej w chwili zderzenia Pojazdu ze zwierzętami, szkody spowodowane przez zwierzęta, szkody spowodowane wskutek nagłego

działania sił przyrody, tj. wiatru, powodzi, lawiny, osunięcia i zapadania się ziemi, gradu, uderzenia pioruna oraz szkody wywołane nagłym działaniem czynnika termicznego lub chemicznego pochodzącego z zewnątrz Pojazdu;

- 29) **Śmierć Ubezpieczonego** – w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków– zgon Ubezpieczonego w ciągu 2 lat od zaistnienia odpowiednio nieszczęśliwego wypadku, nieszczęśliwego wypadku komunikacyjnego lub nieszczęśliwego wypadku w związku z ruchem Pojazdu;
- 30) **Trwały uszczerbek na zdrowiu** – trwałe (nierokujące poprawy) fizyczne uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, istniejące po zakończeniu leczenia i rehabilitacji, powstałe w ciągu 2 lat od zaistnienia odpowiednio nieszczęśliwego wypadku w związku z ruchem Pojazdu lub nieszczęśliwego wypadku;
- 31) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia;
- 32) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na której rachunek jest zawierana umowa ubezpieczenia:
- a) w ubezpieczeniu Autocasco – właściciel Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia,
  - b) w ubezpieczeniu Assistance Wypadkowy – Kierowca oraz Pasażerowie Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia, w liczbie określonej w dowodzie rejestracyjnym Pojazdu,
  - c) w ubezpieczeniu Midi Assistance oraz Super Assistance – Kierowca oraz Pasażerowie Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia, w liczbie określonej w dowodzie rejestracyjnym Pojazdu,
  - d) w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w Pojeździe – Kierowca oraz Pasażerowie Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia, w liczbie określonej w dowodzie rejestracyjnym Pojazdu,
  - e) w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków poza Pojazdem
    - posiadacz wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu mechanicznego oraz jego współmałżonek i dzieci pozostający z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - f) w ubezpieczeniu Zielona Karta – posiadacz wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu lub Kierowca,
- 33) **Umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia zawarta między PROAMA, a Ubezpieczającym na podstawie OWU, potwierdzana dokumentem wystawionym przez PROAMA (polisą ubezpieczeniową);
- 34) **Umowa obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych** – umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, uregulowana w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- 35) **Uprawniony:**
- a) w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków – osoba wskazana przez Ubezpieczonego jako uprawniona do otrzymania świadczenia z tytułu jego Śmierci, a w razie niewyznaczenia takiej osoby członkowie rodziny i spad-

kobiery Ubezpieczonego w następującej kolejności i wysokości tego świadczenia: małżonek Ubezpieczonego (w całości), dzieci Ubezpieczonego (w częściach równych), rodzice Ubezpieczonego (w częściach równych), spadkobiercy Ubezpieczonego (w częściach wynikających z działu spadku);

- 36) **Urządzenie zabezpieczające przed kradzieżą** – autoalarm, elektroniczna blokada uruchomienia silnika (immobiliser), mechaniczna blokada skrzyni biegów, system pozycjonowania pojazdu (np. GPS) wraz z aktualną umową abonencką z firmą realizującą usługi monitoringu oraz inne zaakceptowane przez PROAMA atestowane urządzenie lub system urządzeń służących zabezpieczeniu pojazdu przed Kradzieżą;
- 37) **Warsztat** – w ubezpieczeniu Autoszyby – wskazany przez PROAMA specjalistyczny punkt naprawy oraz wymiany szyb samochodowych.
- 38) **Wiek Pojazdu** – przedział czasu pomiędzy datą pierwszej rejestracji Pojazdu a datą początku Okresu Ubezpieczenia. Wiek Pojazdu ustalony na dzień rozpoczęcia Okresu ubezpieczenia, dla celów likwidacji szkód, pozostaje aktualny do końca Okresu ubezpieczenia.
- 39) **Wyczynowe uprawianie sportów** – uprawianie sportu przez osoby będące członkami związków sportowych, klubów i innych organizacji sportowych, w tym również udział w ogólnokrajowych lub międzynarodowych zawodach sportowych o charakterze nieprofesjonalnym;
- 40) **Wymiana szyby** – usługa polegająca na wymianie uszkodzonej szyby na fabrycznie nową, posiadającą odpowiednie atesty, certyfikaty i homologacje regulowane przepisami prawa. Decyzję o rodzaju zastosowanej do wymiany szyby podejmuje PROAMA z uwzględnieniem określonych przez producenta Pojazdu parametrów technicznych oraz dostępności.
- 41) **Wypadek** – zderzenie się wskazanego w umowie ubezpieczenia Pojazdu z innym pojazdem, jak też z osobami, zwierzętami lub przedmiotami znajdującymi się poza Pojazdem, a także wywrócenie się tego Pojazdu, jego zatonięcie lub pożar, jak również akty wandalizmu oraz skutki włamania lub prób Kradzieży Pojazdu powodujące jego unieruchomienie;
- 42) **Wyposażenie** – sprzęt i urządzenia będące standardowym trwałym wyposażeniem danego modelu pojazdu lub zamontowane w nim na stałe, co do których demontażu niezbędne jest użycie narzędzi mechanicznych, jak również sprzęt wymagany zgodnie z przepisami ruchu drogowego (np. gaśnica);
- 43) **Zawodowe uprawianie sportów** – uprawianie sportu przez osoby będące członkami związków sportowych, klubów i innych organizacji sportowych biorących udział w ogólnokrajowych lub międzynarodowych zawodach sportowych o charakterze profesjonalnym, w tym również udział w takich zawodach, jak również uzyskiwanie jakiegokolwiek dochodu z powyższych tytułów;
- 44) **Zdarzenie losowe** – w ubezpieczeniu Autocasco – niezależne od woli Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne, którego nastąpienie powoduje szkodę we wskazanym w umowie ubezpieczenia Pojeździe, w tym Kradzież tego Pojazdu lub jego wyposażenia lub jej usiłowanie;
- 45) **Zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową:**
  - a) w ubezpieczeniu Autocasco – zdarzenie losowe,

- b) w ubezpieczeniu Assistance Wypadkowy – wypadek Pojazdu mechanicznego oraz potrzeba skorzystania przez Ubezpieczonego z usługi serwisu informacyjnego,
- c) w ubezpieczeniach Midi Assistance oraz Super Assistance – Wypadek, Awaria lub Kradzież Pojazdu oraz inne zdarzenia wskazane w OWU jako objęte ochroną ubezpieczeniową, jak też potrzeba skorzystania przez Ubezpieczonego z usług serwisu informacyjnego lub infolinii medycznej,
- d) w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w Pojeździe – nieszczęśliwy wypadek w związku z ruchem Pojazdu,
- e) w ubezpieczeniu Następstw Nieszczęśliwych Wypadków poza Pojazdem – nieszczęśliwy wypadek,
- f) w ubezpieczeniu Zielona Karta – wyrządzenie szkody osobie trzeciej w związku z ruchem Pojazdu wskazanego w umowie ubezpieczenia,

Jakub Jacewicz



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.

Arkadiusz Wiśniewski



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.

## Załącznik 2. Tabela uszczerbku na zdrowiu

Pojęcia użyte w tabeli oznaczają:

**% TBSA** – procent całkowitej powierzchni ciała, która uległa poparzeniu, oceniany wg tablicy Lunda i Browdera;

**rana** – uszkodzenie pełnej grubości skóry zaopatrzone chirurgicznie poprzez założenie szwów lub klamer (z wyjątkiem uszkodzeń języka oraz oparzeń); maksymalne sumaryczne świadczenie z tytułu odniesionych ran w wyniku jednego nieszczęśliwego wypadku nie może przekroczyć 6% sumy ubezpieczenia;

**unieruchomienie** – metoda leczenia urazu stawu, polegająca na zastosowaniu, na zlecenie lekarza, opatrunku gipsowego, ortezy lub szyny ortopedycznej przez okres co najmniej 10 dni.

1	USZKODZENIA GŁOWY	wskaźnik procentowy urazu (%)
1)	Uszkodzenie powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych) – rany powłok czaszki od 1 do 5 cm długości	1
2)	Uszkodzenie powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych) – rany powłok czaszki powyżej 5 cm długości	3
3)	Uszkodzenie powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych) – utrata skóry owłosionej tj. oskalpowanie (powyżej 75% powierzchni)	25



4)	Złamania kości czaszki – sklepienia (za każdą kość)	2
5)	Złamania kości czaszki – podstawy	5
6)	Ubytek pełnej grubości kości czaszki o średnicy poniżej 2,5 cm	3
7)	Ubytek pełnej grubości kości czaszki o średnicy co najmniej 2,5 cm	8
8)	Wstrząśnienie mózgu lub utrata przytomności wymagające hospitalizacji poniżej 5 dni	2
9)	Wstrząśnienie mózgu lub utrata przytomności wymagające hospitalizacji wymagające hospitalizacji od 5 do 10 dni	5
10)	Wstrząśnienie mózgu lub utrata przytomności wymagające hospitalizacji ponad 10 dni	10
11)	Porażenia i niedowłady porażenie połowicze lub paraplegia 0 – 1 st. w skali Lovette’a	100
12)	Porażenia i niedowłady niedowład połowiczny lub parapareza 2 st w skali Lovette’a	70
13)	Porażenia i niedowłady niedowład połowicze lub parapareza 3 – 4 st w skali Lovette’a	20
14)	Porażenia i niedowłady niedowład pojedynczej kończyny 0 – 1 st w skali Lovette’a	30
15)	Porażenia i niedowłady niedowład pojedynczej kończyny 2 – 4 st w skali Lovette’a	10
16)	Padaczka pourazowa – liczne napady, zab. psychiczne, wymagana opieka osób trzecich	100
17)	Padaczka pourazowa – z zaburzeniami psychicznymi	40
18)	Padaczka pourazowa – bez zaburzeń psychicznych	20
19)	Uszkodzenia nerwów czaszkowych – bloczkowy dodatkowy, podjęzykowy	3
20)	Uszkodzenia nerwów czaszkowych – okoruchowy, odwodzący, trójdzielny, twarzowy, błędny, językowo-gardłowy	5
<b>2</b>	<b>USZKODZENIA TWARZY</b>	
		wskaźnik procentowy urazu (%)
21)	Uszkodzenia powłok twarzy – rany wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia): rany od 1 do 5 cm długości, bez zaburzeń funkcji	2
22)	Uszkodzenia powłok twarzy – rany wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia): rany powyżej 5 cm długości bez zaburzeń funkcji	5

23)	Uszkodzenia powłok twarzy – rany wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia): uszkodzenia połączone z istotnymi zaburzeniami funkcji (powiek, oddychania, przyjmowania pokarmów, mowy, ślinotok)	40
24)	Uszkodzenia powłok twarzy – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	5
25)	Uszkodzenia nosa – złamanie kości nosa lub przegrody nosa z przemieszczeniem	2
26)	Uszkodzenia nosa – wieloodłamowe złamanie kości nosa lub przegrody nosa	5
27)	Uszkodzenia nosa – utrata fragmentu nosa	7
28)	Uszkodzenia nosa – utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa)	30
29)	Uszkodzenia nosa – uszkodzenia nosa z zaburzeniami funkcji oddychania lub powonienia	15
30)	Uszkodzenia nosa – inne złamania kości nosa lub przegrody nosa bez przemieszczenia	1
31)	Utrata zębów – całkowita utrata zęba stałego – siekacze	2
32)	Utrata zębów – całkowita utrata zęba stałego – inny ząb	1
33)	Utrata zębów – częściowa utrata korony zęba stałego	0,5
34)	Złamania kości oczodołu, szczęki lub żuchwy, złamania kości jarzmowej – bez przemieszczeń	2
35)	Złamania kości oczodołu, szczęki lub żuchwy, złamania kości jarzmowej – wieloodłamowe	5
36)	Złamania kości oczodołu, szczęki lub żuchwy, złamania kości jarzmowej – z zaburzeniami czynności stawu skroniowo-żuchwowego	8
37)	Utrata szczęki lub żuchwy – częściowa	15
38)	Utrata szczęki lub żuchwy – całkowita	40
39)	Ubytek podniebienia (z zaburzeniami mowy i/lub połykania)	15
40)	Ubytek języka – bez zaburzeń mowy i / lub połykania	2
41)	Ubytek języka – z zaburzeniami mowy i / lub połykania	10
42)	Ubytek języka – całkowita utrata języka	50
<b>3</b>	<b>USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU</b>	
		wskaźnik procentowy urazu (%)
43)	Obniżenie ostrości wzroku wskutek urazów tępych, drążących, chemicznych, termicznych gałki ocznej – z całkowitą utratą widzenia obu oczu	100
44)	Obniżenie ostrości wzroku wskutek urazów tępych, drążących, chemicznych, termicznych gałki ocznej – z całkowitą utratą widzenia jednego oka	35

45)	Obniżenie ostrości wzroku wskutek urazów tępych, drążących, chemicznych, termicznych gałki ocznej – ze znacznym obniżeniem ostrości wzroku (poniżej 0,4)	20
46)	Obniżenie ostrości wzroku wskutek urazów tępych, drążących, chemicznych, termicznych gałki ocznej – z niewielkim obniżeniem ostrości wzroku (poniżej 0,8)	5
47)	Utrata gałki ocznej	40
48)	Koncentryczne zwężenie pola widzenia – poniżej 20 stopni w obu oczach	80
49)	Koncentryczne zwężenie pola widzenia – poniżej 20 stopni w jednym oku	20
50)	Koncentryczne zwężenie pola widzenia – poniżej 50 stopni w obu oczach	50
51)	Koncentryczne zwężenie pola widzenia – poniżej 50 stopni w jednym oku	10
52)	Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych – jednego oka	15
53)	Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych – obu oczu	30
54)	Połowicze niedowidzenie – dwuskroniowe	50
55)	Połowicze niedowidzenie – dwunosowe	25
56)	Połowicze niedowidzenie – jednoimienne	25
57)	Połowicze niedowidzenie – jednooczne ubytki pola widzenia	7
58)	Zaburzenia drożności przewodów łzowych (łzawienie) – w jednym oku	5
59)	Zaburzenia drożności przewodów łzowych (łzawienie) – w obu oczach	15
60)	Wytrzeszcz tętniący pourazowy	50
61)	Bezsoczewkowość pourazowa – w jednym oku	15
62)	Bezsoczewkowość pourazowa – w obu oczach	30
<b>4</b>	<b>USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU</b>	
		wskaźnik procentowy urazu (%)
63)	Upośledzenie ostrości słuchu w wyniku uszkodzenia ucha zewnętrznego, środkowego i / lub wewnętrznego (oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500 / 1000 / 2000 Hz) – całkowita utrata słuchu (powyżej 70 dB) jednostronna	20

64)	Upośledzenie ostrości słuchu w wyniku uszkodzenia ucha zewnętrznego, środkowego i / lub wewnętrznego (oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500 / 1000 / 2000 Hz) – całkowita utrata słuchu (powyżej 70 dB) obustronna	50
65)	Upośledzenie ostrości słuchu w wyniku uszkodzenia ucha zewnętrznego, środkowego i / lub wewnętrznego (oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500 / 1000 / 2000 Hz) – częściowa utrata słuchu (powyżej 25 dB) jednostronna	7
66)	Upośledzenie ostrości słuchu w wyniku uszkodzenia ucha zewnętrznego, środkowego i / lub wewnętrznego (oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500 / 1000 / 2000 Hz) – częściowa utrata słuchu (powyżej 25 dB) obustronna	15
67)	Urazy małżowiny usznej – rany lub odmrożenia (bez fizycznej utraty)	1
68)	Urazy małżowiny usznej – utrata częściowa	2
69)	Urazy małżowiny usznej – utrata lub zniekształcenie wymagające operacyjnej rekonstrukcji	7
70)	Urazy małżowiny usznej – całkowita utrata jednej małżowiny	15
71)	Urazy małżowiny usznej – całkowita utrata obu małżowin	25
72)	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego – jednostronne	3
73)	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego – obustronne	7
74)	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego – powikłane perłakiem	15
75)	Zaburzenia równowagi w wyniku uszkodzenia ucha wewnętrznego	30
76)	Uszkodzenia nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej – jednostronne	7
77)	Uszkodzenia nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej – obustronne	20
<b>5</b>	<b>USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZEŁYKU</b> wskaźnik procentowy urazu (%)	
78)	Uszkodzenia gardła – z niewielkim upośledzeniem funkcji połykania	3
79)	Uszkodzenia gardła – z upośledzeniem artykulacji i / lub znacznym upośledzeniem połykania	10
80)	Uszkodzenia krtani i tchawicy – zwężenia nie wymagające stosowania rurki dotchawiczej	5
81)	Uszkodzenia krtani i tchawicy – wymagające stosowania rurki dotchawiczej	15
82)	Uszkodzenia krtani i tchawicy – wymagające stosowania rurki dotchawiczej, z bezgłosem	20

83)	Uszkodzenia przełyku – powodujące częściowe trudności w odżywianiu – z upośledzeniem stanu odżywiania	10
84)	Uszkodzenia przełyku – całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	50
85)	Uszkodzenia skóry i mięśni szyi wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia): rany od 1 do 5 cm długości, bez zaburzeń funkcji	1
86)	Uszkodzenia skóry i mięśni szyi wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia): rany powyżej 5 cm długości bez zaburzeń funkcji	3
87)	Uszkodzenia skóry i mięśni szyi wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia): uszkodzenia połączone z istotnymi zaburzeniami ruchomości szyi	8
88)	Uszkodzenia powłok szyi – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	2
<b>6</b>	<b>USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA</b> wskaźnik procentowy urazu (%)	
89)	Uszkodzenia powłok kl. piersiowej – rany od 1 do 5 cm długości, bez zaburzeń funkcji	1
90)	Uszkodzenia powłok kl. piersiowej – rany powyżej 5 cm długości bez zaburzeń funkcji	2
91)	Uszkodzenia powłok kl. piersiowej – uszkodzenia połączone z istotnymi zaburzeniami ruchomości klatki piersiowej	6
92)	Uszkodzenia powłok kl. piersiowej – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 2% TBSA	1
93)	Uszkodzenia sutka – częściowa utrata brodawki sutkowej	2
94)	Uszkodzenia sutka – całkowita utrata brodawki sutkowej	5
95)	Uszkodzenia sutka – częściowa utrata gruczołu sutkowego	7
96)	Uszkodzenia sutka – całkowita utrata gruczołu sutkowego	15
97)	Złamania żeber – 1 żebro	0,5
98)	Złamania żeber – 2-4 żebra	2,5
99)	Złamania żeber – 5-10 żeber	7
100)	Złamania żeber – powyżej 10 żeber	10
101)	Złamanie mostka – wygojone bez deformacji	2
102)	Złamanie mostka – wygojone z deformacją	4
103)	Złamanie mostka – powikłane zapaleniem kości	7
104)	Uszkodzenia płuc i opłucnej – krwiak opłucnej lub odma opłucnej niewymagające drenażu	2

105)	Uszkodzenia płuc i opłucnej – krwiak opłucnej lub odma opłucnej wymagające drenażu	5
106)	Uszkodzenia płuc i opłucnej – utrata części płuca	15
107)	Uszkodzenia płuc i opłucnej – utrata całego płuca	30
108)	Uszkodzenia serca i osierdzia – stłuczenie serca z gromadzeniem się krwi lub płynu w osierdziu	12
109)	Uszkodzenia serca i osierdzia – urazy z przerwaniem ciągłości ścian serca	30
110)	Uszkodzenia przepony – bez zaburzeń funkcji (po leczeniu)	3
111)	Uszkodzenia przepony – z obecnymi zaburzeniami funkcji (po leczeniu)	8
<b>7</b>	<b>USZKODZENIA BRZUCHA I ICH NASTĘPSTWA</b> wskaźnik procentowy urazu (%)	
112)	Uszkodzenia powłok brzucha – rany od 1 do 5 cm długości	1
113)	Uszkodzenia powłok brzucha – rany powyżej 5 cm długości	2
114)	Uszkodzenia powłok brzucha – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 3% TBSA	1
115)	Uszkodzenia żołądka, jelit i sieci – wymagające leczenia operacyjnego, bez trwałych zaburzeń funkcji	3
116)	Uszkodzenia żołądka, jelit i sieci – utrata części żołądka, jelita lub sieci	10
117)	Uszkodzenia odbytnicy, odbytu – uszkodzenie pełnościennne, wymagające leczenia operacyjnego	5
118)	Uszkodzenia odbytnicy, odbytu – wypadanie odbytnicy	12
119)	Uszkodzenia odbytnicy, odbytu – uszkodzenie zwieracza odbytu powodujące nietrzymanie gazów i stolca	40
120)	Uszkodzenia odbytnicy, odbytu – uszkodzenia wymagające założenia sztucznego odbytu	15
121)	Uszkodzenie dużych naczyń krwionośnych jamy brzusznej i miednicy leczone operacyjnie	10
122)	Uszkodzenia śledziony – bez całkowitej utraty narządu (leczone zachowawczo lub operacyjnie)	3
123)	Uszkodzenia śledziony – całkowita utrata śledziony	10
124)	Uszkodzenia wątroby – bez utraty części narządu (leczone zachowawczo lub operacyjnie)	3
125)	Uszkodzenia wątroby – wymagające usunięcia części narządu	10
126)	Uszkodzenia wątroby – całkowita utrata wątroby	100

8	<b>USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWO – PŁCIOWYCH</b>	wskaźnik procentowy urazu (%)
127)	Uszkodzenia nerek – uszkodzenia leczone zachowawczo (stłuczenie, krwiak)	2
128)	Uszkodzenia nerek – wymagające leczenia operacyjnego, bez trwałych zaburzeń funkcji	5
129)	Uszkodzenia nerek – wymagające leczenia operacyjnego, z trwałymi zaburzeniami funkcji	10
130)	Uszkodzenia nerek – utrata części nerki	15
131)	Uszkodzenia nerek – utrata jednej nerki przy drugiej prawidłowo działającej	25
132)	Uszkodzenia nerek – utrata jednej nerki przy wyraźnym upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki	35
133)	Uszkodzenia nerek – utrata obu nerek	100
134)	Uszkodzenia moczowodu powodujące zwężenie jego światła	10
135)	Uszkodzenia pęcherza moczowego – wymagające leczenia operacyjnego, bez trwałych zaburzeń funkcji	5
136)	Uszkodzenia pęcherza moczowego – wymagające leczenia operacyjnego, z trwałymi zaburzeniami funkcji	10
137)	Uszkodzenia pęcherza moczowego – utrata pęcherza moczowego	40
138)	Uszkodzenia cewki moczowej – nie wymagające leczenia operacyjnego	1
139)	Uszkodzenia cewki moczowej – leczone endoskopowo	5
140)	Uszkodzenia cewki moczowej – wymagające operacyjnej rekonstrukcji	15
141)	Uszkodzenia krocza, moszny, sromu, pochwy – rany od 1 do 5 cm długości	1
142)	Uszkodzenia krocza, moszny, sromu, pochwy – rany powyżej 5 cm długości	2
143)	Uszkodzenia krocza, moszny, sromu, pochwy – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	3
144)	Uszkodzenia krocza, moszny, sromu, pochwy – wymagające leczenia operacyjnego	7
145)	Uszkodzenia krocza, moszny, sromu, pochwy – powodujące wypadanie narządów rodnych	15
146)	Uszkodzenia prącia – utrata częściowa	15
147)	Uszkodzenia prącia – utrata całkowita	40
148)	Uszkodzenia prącia – rany, blizny, powodujące zaburzenia funkcji	3
149)	Uszkodzenia jąder lub jajników – całkowita utrata jednostronna	15

150)	Uszkodzenia jąder lub jajników – całkowita utrata obustronna	40
151)	Uszkodzenia jąder lub jajników – częściowa utrata	7
152)	Uszkodzenia jąder lub jajników – wodniak lub krwiak, bez utraty narządu	2
153)	Uszkodzenia macicy – utrata macicy	30
154)	Uszkodzenia macicy – uszkodzenia leczone rekonstrukcyjnie	10
<b>9</b>	<b>USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA</b>	
		wskaźnik procentowy urazu (%)
155)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym – nie powodujące ograniczenia ruchomości	2
156)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym – z ograniczeniem ruchomości (rotacja, zginanie) do 20 stopni	5
157)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym – z ograniczeniem ruchomości (rotacja, zginanie) powyżej 20 stopni	15
158)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym – złamania trzonu lub łuku kręgu leczone zachowawczo	5
159)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym – złamania trzonu lub łuku kręgu leczone operacyjnie	10
160)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym – izolowane złamanie warostka poprzecznego lub ościstego	1
161)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym – nie powodujące ograniczenia ruchomości	1
162)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym – z ograniczeniem ruchomości (rotacja, zginanie) do 50 stopni	5
163)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym – z ograniczeniem ruchomości (rotacja, zginanie) powyżej 50 stopni	15
164)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym – złamania trzonu lub łuku kręgu leczone zachowawczo	5
165)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym – złamania trzonu lub łuku kręgu leczone operacyjnie	10
166)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym – izolowane złamanie warostka poprzecznego lub ościstego	1
167)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym – nie powodujące ograniczenia ruchomości	1
168)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym – z ograniczeniem ruchomości (rotacja, zginanie) do 50 stopni	5
169)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym – z ograniczeniem ruchomości (rotacja, zginanie) powyżej 50 stopni	15



170)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym – złamania trzonu lub łuku kręgu leczone zachowawczo	5
171)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym – złamania trzonu lub łuku kręgu leczone operacyjnie	10
172)	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym – izolowane złamanie warostka poprzecznego lub ościstego	1
173)	Urazy rdzenia kręgowego – uszkodzenie rdzenia kręgowego (potwierdzone w badaniach obrazowych) z utrwalonymi zaburzeniami czucia, bez niedowładów	7
174)	Urazy rdzenia kręgowego – zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych, zespół stożka końcowego, bez niedowładów	10
175)	Urazy rdzenia kręgowego – Porażenie połowicze lub paraplegia 0 – 1 st. w skali Lovette’a	100
176)	Urazy rdzenia kręgowego – niedowład połowiczny lub parapareza 2 st. w skali Lovette’a	70
177)	Urazy rdzenia kręgowego – niedowład połowicze lub parapareza 3 – 4 st. w skali Lovette’a	20
178)	Urazy rdzenia kręgowego – niedowład pojedynczej kończyny 0 – 1 st. w skali Lovette’a	30
179)	Urazy rdzenia kręgowego – niedowład pojedynczej kończyny 2 – 4 st. w skali Lovette’a	10
180)	Urazowe zespoły korzeniowe – szyjne	2
181)	Urazowe zespoły korzeniowe – piersiowe	2
182)	Urazowe zespoły korzeniowe – lędźwiowo-krzyżowe	2
183)	Urazowe zespoły korzeniowe – guziczne (także złamania kości guzicznej)	1
<b>10</b>	<b>USZKODZENIA MIEDNICY</b>	
		wskaźnik procentowy urazu (%)
184)	Rozejście się spojenia łonowego – bez zaburzeń chodu	3
185)	Rozejście się spojenia łonowego – z zaburzeniami chodu	7
186)	Zwichnięcie stawu krzyżowo-biodrowego – nie wymagające leczenia operacyjnego	5
187)	Zwichnięcie stawu krzyżowo-biodrowego – leczone operacyjnie	10
188)	Złamania miednicy – w odcinku przednim (kość łonowa lub kulszowa) jednostronnie	3
189)	Złamania miednicy – w odcinku przednim (kość łonowa i kulszowa) lub obustronnie	6
190)	Złamania miednicy – w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne’a)	15

191)	Złamania miednicy – izolowane złamanie talerza biodrowego, kolca biodrowego, guza kulszowego, kości krzyżowej	5
192)	Uszkodzenia stawu biodrowego – zwichnięcie centralne I st.	5
193)	Uszkodzenia stawu biodrowego – zwichnięcie centralne II i III st.	20
194)	Uszkodzenia stawu biodrowego – zwichnięcie centralne IV st.	35
195)	Uszkodzenia stawu biodrowego – złamanie panewki stawu biodrowego	10
196)	Uszkodzenia stawu biodrowego – uszkodzenia leczone protezoplastyką stawu biodrowego	20
<b>11</b>	<b>USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ</b>	
		wskaźnik procentowy urazu (%)
197)	Złamanie łopatki – bez przemieszczenia	1
198)	Złamanie łopatki – z przemieszczeniem	4
199)	Złamanie łopatki – wieloodłamowe	7
200)	Złamania obojczyka – bez przemieszczenia	1
201)	Złamania obojczyka – z przemieszczeniem	2
202)	Złamania obojczyka – wieloodłamowe	5
203)	Złamania obojczyka – staw rzekomy obojczyka	7
204)	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego	3
205)	Uszkodzenia stawu barkowego – zwichnięcie wymagające repozycji przez lekarza	4
206)	Uszkodzenia stawu barkowego – zwichnięcie nawykowe	10
207)	Uszkodzenia stawu barkowego – złamanie bez przemieszczenia	2
208)	Uszkodzenia stawu barkowego – złamanie z przemieszczeniem	5
209)	Uszkodzenia stawu barkowego – złamanie wieloodłamowe	10
210)	Uszkodzenia stawu barkowego – uszkodzenia leczone protezoplastyką stawu barkowego	15
211)	Utrata kończyny w stawie barkowym	70
212)	Utrata kończyny górnej wraz z łopatką	75
213)	Złamania kości ramiennej – bez przemieszczenia	2
214)	Złamania kości ramiennej – z przemieszczeniem	4
215)	Złamania kości ramiennej – wieloodłamowe	7
216)	Złamania kości ramiennej – staw rzekomy kości ramiennej	10
217)	Uszkodzenia tkanek miękkich ramienia – rany od 1 do 5 cm długości	1
218)	Uszkodzenia tkanek miękkich ramienia – rany powyżej 5 cm długości	3

219)	Uszkodzenia tkanek miękkich ramienia – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	1
220)	Uszkodzenia tkanek miękkich ramienia – uszkodzenia mięśni, ścięgien, więzadeł, naczyń wymagające leczenia operacyjnego	4
221)	Utrata kończyny w obrębie ramienia	60
222)	Staw łokciowy – złamania (nasada dalsza kości ramiennej, wyrostek łokciowy, głowa kości promieniowej, nasada bliższa kości promieniowej i łokciowej) – bez przemieszczenia	2
223)	Staw łokciowy – złamania (nasada dalsza kości ramiennej, wyrostek łokciowy, głowa kości promieniowej, nasada bliższa kości promieniowej i łokciowej) – z przemieszczeniem	5
224)	Staw łokciowy – złamania (nasada dalsza kości ramiennej, wyrostek łokciowy, głowa kości promieniowej, nasada bliższa kości promieniowej i łokciowej) – wieloodłamowe	8
225)	Staw łokciowy – złamania (nasada dalsza kości ramiennej, wyrostek łokciowy, głowa kości promieniowej, nasada bliższa kości promieniowej i łokciowej) – staw cepowy	15
226)	Inne uszkodzenia stawu łokciowego (zwichnięcia, skręcenia, uszkodzenia tkanek miękkich) – z ograniczeniem ruchomości do 25%	3
227)	Inne uszkodzenia stawu łokciowego (zwichnięcia, skręcenia, uszkodzenia tkanek miękkich) – z ograniczeniem ruchomości powyżej 25%	15
228)	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – bez przemieszczenia	1
229)	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – z przemieszczeniem	4
230)	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – wieloodłamowe	7
231)	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – staw rzekomy kości łokciowej i/lub promieniowej	15
232)	Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia – bez przemieszczenia	1
233)	Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia – z przemieszczeniem	3
234)	Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia – wieloodłamowe	5
235)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich przedramienia – rany od 1 do 5 cm długości	1
236)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich przedramienia – rany powyżej 5 cm długości	3

237)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich przedramienia – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	1
238)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich przedramienia – uszkodzenia mięśni, ścięgien, więzadeł, naczyń wymagające leczenia operacyjnego	4
239)	Utrata kończyny w obrębie przedramienia	55
240)	Uszkodzenia nadgarstka – złamanie pojedynczej kości (łódeczkowatej, księżycowatej, trójgraniastej)	2
241)	Uszkodzenia nadgarstka – złamania mnogie	5
242)	Uszkodzenia nadgarstka – zwichnięcie, skręcenie	3
243)	Uszkodzenia nadgarstka – inne złamania	1
244)	Utrata ręki na poziomie nadgarstka	50
245)	Złamania kości śródreżca – I i II kości śródreżca (za każdą bez przemieszczenia)	2
246)	Złamania kości śródreżca – I i II kości śródreżca (za każdą) z przemieszczeniem	3
247)	Złamania kości śródreżca – I i II kości śródreżca (za każdą) wieloodłamowe	4
248)	Złamania kości śródreżca – III, IV, V kości śródreżca (za każdą) bez przemieszczenia	1
249)	Złamania kości śródreżca – III, IV, V kości śródreżca (za każdą) z przemieszczeniem	2
250)	Złamania kości śródreżca – III, IV, V kości śródreżca (za każdą) wieloodłamowe	3
251)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich ręki – rany od 1 do 5 cm długości	1
252)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich ręki – rany powyżej 5 cm długości	3
253)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich ręki – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	5
254)	Uszkodzenia w obrębie tkanek miękkich ręki – uszkodzenia mięśni, ścięgien, więzadeł, naczyń wymagające leczenia operacyjnego	5
255)	Uszkodzenia kciuka – złamanie bez przemieszczenia	1
256)	Uszkodzenia kciuka – złamanie z przemieszczeniem	2
257)	Uszkodzenia kciuka – złamanie wieloodłamowe	4
258)	Uszkodzenia kciuka – skręcenie lub zwichnięcie (jeśli było leczone unieruchomieniem)	1
259)	Uszkodzenia kciuka – częściowa lub całkowita utrata opuszki	1

260)	Uszkodzenia kciuka – częściowa lub całkowita utrata paliczka paznokciowego	6
261)	Uszkodzenia kciuka – utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawnego (do 2/3 paliczka podstawnego)	12
262)	Uszkodzenia kciuka – utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawnego	17
263)	Uszkodzenia kciuka – utrata kciuka z I kością śródreżca	20
264)	Uszkodzenia palca wskazującego – złamanie bez przemieszczenia	1
265)	Uszkodzenia palca wskazującego – złamanie z przemieszczeniem	2
266)	Uszkodzenia palca wskazującego – złamanie wieloodłamowe	3
267)	Uszkodzenia palca wskazującego – skręcenie lub zwichnięcie (jeśli było leczone unieruchomieniem)	1
268)	Uszkodzenia palca wskazującego – częściowa lub całkowita utrata opuszki	1
269)	Uszkodzenia palca wskazującego – częściowa lub całkowita utrata paliczka paznokciowego	3
270)	Uszkodzenia palca wskazującego – utrata paliczka paznokciowego i paliczka środkowego (do 2/3 paliczka środkowego)	5
271)	Uszkodzenia palca wskazującego – utrata paliczka paznokciowego i paliczka środkowego	9
272)	Uszkodzenia palca wskazującego – utrata trzech paliczków	12
273)	Uszkodzenia palca wskazującego – utrata palca wskazującego z II kością śródreżca	16
274)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – złamanie bez przemieszczenia	1
275)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – złamanie z przemieszczeniem	2
276)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – złamanie wieloodłamowe	3
277)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – skręcenie lub zwichnięcie (jeśli było leczone unieruchomieniem)	1
278)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – częściowa lub całkowita utrata opuszki	1
279)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – częściowa lub całkowita utrata paliczka paznokciowego	1
280)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – utrata paliczka paznokciowego i paliczka środkowego	3
281)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – utrata trzech paliczków	5
282)	Uszkodzenia palców III, IV, V (za każdy) – utrata palca z kością śródreżca	7

12	USZKODZENIA KOŃCZYNY DOLNEJ	wskaźnik procentowy urazu (%)
283)	Uszkodzenia stawu biodrowego – złamanie bez przemieszczenia	8
284)	Uszkodzenia stawu biodrowego – złamanie z przemieszczeniem	10
285)	Uszkodzenia stawu biodrowego – złamanie wieloodłamowe	15
286)	Uszkodzenia stawu biodrowego – uszkodzenia leczone protezoplastyką stawu biodrowego	20
287)	Utrata kończyny dolnej na poziomie stawu biodrowego	70
288)	Złamania kości udowej – złamanie bez przemieszczenia	3
289)	Złamania kości udowej – złamanie z przemieszczeniem	6
290)	Złamania kości udowej – złamanie wieloodłamowe	15
291)	Złamania kości udowej – staw rzekomy kości udowej	40
292)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie uda – rany od 1 do 5 cm długości	1
293)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie uda – rany powyżej 5 cm długości	3
294)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie uda – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	1
295)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie uda – uszkodzenia mięśni, ścięgien, więzadeł, naczyń wymagające leczenia operacyjnego	5
296)	Utrata kończyny w obrębie uda	60
297)	Złamania w obrębie stawu kolanowego (dotyczy także rzepki) – bez przemieszczenia	2
298)	Złamania w obrębie stawu kolanowego (dotyczy także rzepki) – z przemieszczeniem	5
299)	Złamania w obrębie stawu kolanowego (dotyczy także rzepki) – wieloodłamowe	15
300)	Uszkodzenia aparatu więzadłowo-torebkowego – uszkodzenie łąkotki bocznej i/lub przyśrodkowej leczone zachowawczo	1
301)	Uszkodzenia aparatu więzadłowo-torebkowego – uszkodzenie łąkotki bocznej i/lub przyśrodkowej leczone operacyjne	3
302)	Uszkodzenia aparatu więzadłowo-torebkowego – uszkodzenie więzadeł kolana leczone zachowawczo	4
303)	Uszkodzenia aparatu więzadłowo-torebkowego – uszkodzenie więzadeł kolana leczone operacyjne	6
304)	Uszkodzenia aparatu więzadłowo-torebkowego – uraz kolana bez uszkodzeń z pp. a – d leczony unieruchomieniem	1
305)	Utrata kończyny na poziomie st kolanowego	50

306)	Złamania jednej lub obu kości podudzia – izolowane złamanie strzałki	1
307)	Złamania jednej lub obu kości podudzia – bez przemieszczenia (piszczel lub piszczel i strzałka)	2
308)	Złamania jednej lub obu kości podudzia – z przemieszczeniem (piszczel lub piszczel i strzałka)	4
309)	Złamania jednej lub obu kości podudzia – wieloodłamowe (piszczel lub piszczel i strzałka)	10
310)	Złamania jednej lub obu kości podudzia – wieloodłamowe w mechanizmie zmiążdżenia (piszczel lub piszczel i strzałka)	15
311)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie podudzia – rany od 1 do 5 cm długości	1
312)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie podudzia – rany powyżej 5 cm długości	3
313)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie podudzia – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	1
314)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie podudzia – uszkodzenia mięśni, ścięgien, więzadeł, naczyń wymagające leczenia operacyjnego	5
315)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie podudzia – uraz podudzia bez ww uszkodzeń, leczony unieruchomieniem	1
316)	Utrata kończyny w obrębie podudzia	45
317)	Uszkodzenia stawu skokowego – skręcenie lub zwichnięcie	1
318)	Uszkodzenia stawu skokowego – złamanie kostki bocznej lub przyśrodkowej	2
319)	Uszkodzenia stawu skokowego – złamanie wielomiejscowe	8
320)	Złamania kości skokowej – bez przemieszczenia	2
321)	Złamania kości skokowej – z przemieszczeniem	5
322)	Złamania kości skokowej – wieloodłamowe	8
323)	Złamania kości piętowej – bez przemieszczenia	4
324)	Złamania kości piętowej – z przemieszczeniem	8
325)	Złamania kości piętowej – wieloodłamowe	10
326)	Utrata kości piętowej i / lub skokowej – zęściowa	20
327)	Utrata kości piętowej i / lub skokowej – całkowita	30
328)	Złamania kości stępu (za każdą) – bez przemieszczenia	1
329)	Złamania kości stępu (za każdą) – z przemieszczeniem	2
330)	Złamania kości stępu (za każdą) – wieloodłamowe	4
331)	Złamania kości śródstopia (za każdą) – bez przemieszczenia	2

332)	Złamania kości śródstopia (za każdą) – z przemieszczeniem	3
333)	Złamania kości śródstopia (za każdą) – wieloodłamowe	5
334)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie stopy – rany od 1 do 5 cm długości	1
335)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie stopy – rany powyżej 5 cm długości	2
336)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie stopy – oparzenia lub odmrożenia powyżej I stopnia – za 1% TBSA	3
337)	Uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie stopy – uszkodzenia mięśni, ścięgien, więzadeł, naczyń wymagające leczenia operacyjnego	4
338)	Utrata stopy w całości	45
339)	Utrata stopy na poziomie stawu Choparta (poprzecznego stępu)	35
340)	Utrata stopy na poziomie stawu Lisfranka (stępowo-śródstopnego)	25
341)	Złamania palucha – złamanie bez przemieszczenia	1
342)	Złamania palucha – złamanie z przemieszczeniem	2
343)	Złamania palucha – złamanie wieloodłamowe	4
344)	Inne uszkodzenia palucha – skręcenie lub zwicznienie (jeśli było leczone unieruchomieniem)	1
345)	Inne uszkodzenia palucha – częściowa lub całkowita utrata opuszki	1
346)	Inne uszkodzenia palucha – częściowa lub całkowita utrata paliczka paznokciowego	4
347)	Inne uszkodzenia palucha – utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawnego	8
348)	Inne uszkodzenia palucha – utrata palucha z I kością śródstopia	10
349)	Złamania palców stopy (II – V) (za każdy palec) – złamanie wieloodłamowe	2
350)	Złamania palców stopy (II – V) (za każdy palec) – inne złamania	1
351)	Utrata palców stopy II – V (za każdy palec) – częściowa	1
352)	Utrata palców stopy II – V (za każdy palec) – całkowita	2
353)	Utrata palców stopy II – IV z kością śródstopia (za każdy palec)	3
354)	Utrata palca stopy V z kością śródstopia	4
<b>13</b>	<b>PORAŻENIA LUB NIEDOWŁADY NERWÓW OBWODOWYCH</b> wskaźnik procentowy urazu (%)	
355)	nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym – częściowe	5
356)	nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym – całkowite	15
357)	nerwu piersiowego długiego – częściowe	5



358)	nerwu piersiowego długiego – całkowite	10
359)	nerwu pachowego – częściowe	5
360)	nerwu pachowego – całkowite	20
361)	nerwu mięśniowo-skórnego – częściowe	3
362)	nerwu mięśniowo-skórnego – całkowite	15
363)	nerwu promieniowego – częściowe	3
364)	nerwu promieniowego – całkowite	20
365)	nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia – częściowe	5
366)	nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia – całkowite	25
367)	nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka – częściowe	3
368)	nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka – całkowite	15
369)	nerwu łokciowego – częściowe	5
370)	nerwu łokciowego – całkowite	20
371)	splotu barkowego części nadobojczykowej – częściowe	5
372)	splotu barkowego części nadobojczykowej – całkowite	20
373)	splotu barkowego części podobojczykowej – częściowe	7
374)	splotu barkowego części podobojczykowej – całkowite	40
375)	pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego – częściowe	2
376)	pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego – całkowite	15
377)	nerwu zasłonowego – częściowe	5
378)	nerwu zasłonowego – całkowite	15
379)	nerwu udowego – częściowe	5
380)	nerwu udowego – całkowite	30
381)	nerwów pośladkowych – częściowe	2
382)	nerwów pośladkowych – całkowite	15
383)	nerwu sromowego wspólnego – częściowe	2
384)	nerwu sromowego wspólnego – całkowite	15
385)	nerwu kulszowego – częściowe	5
386)	nerwu kulszowego – całkowite	50
387)	nerwu piszczelowego – częściowe	3
388)	nerwu piszczelowego – całkowite	20
389)	nerwu strzałkowego – częściowe	2
390)	nerwu strzałkowego – całkowite	15
391)	splotu lędźwiowo-krzyżowego – częściowe	15
392)	splotu lędźwiowo-krzyżowego – całkowite	50

393)	pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego – częściowe	1
394)	pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego – całkowite	6

Jakub Jacewicz



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.

Arkadiusz Wiśniewski



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.

### Załącznik 3. Współczynnik korygujący ceny części zamiennych przy wycenie Casco PROAMA

Rok eksploatacji	Procent pomniejszenia
1	35%
2	40%
3	40%
4	40%
5	45%
6	50%
7	55%
8	55%
9	60%
10 i więcej	65%

Jakub Jacewicz



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.

Arkadiusz Wiśniewski



Członek Zarządu  
Generali T.U. S.A.